

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

**Úloha a možnosti nestátních neziskových organizací při řešení
krizových situací a systém spolupráce mezi nimi a orgány krizového
řízení**

diplomová práce

Autor práce: Bc. Petr Němec
Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzová připravenost
Vedoucí práce: doc. Dr. rer. nat. Friedo Zölzer

Datum odevzdání práce: 21. května 2012

ABSTRAKT

Téma diplomové práce „Úloha a možnosti nestátních neziskových organizací při řešení krizových situací a systém spolupráce mezi nimi a orgány krizového řízení“ jsem si vybral proto, neboť si myslím, že neziskové organizace mají nezbytnou roli v poskytnutí pomoci lidem v tísni.

Mou největší pozornost mají neziskové organizace, které se snaží v rámci svých možností pomáhat lidem v nouzi. Pokouší se zmírnit následky mimořádných událostí či krizových situací, které mohou kdykoliv zasáhnout každého člověka. Až při svém studiu na Jihočeské univerzitě a při výkonu svého zaměstnání jsem zjistil, že neziskové organizace, které působí v České republice, jsou závislé převážně na grantové politice, sponzorských darech a na lidském přístupu lidí, kteří jsou v těchto organizacích zaměstnáni, či je jakýmkoliv způsobem podporují.

Po zvolení tohoto tématu diplomové práce jsem se snažil shrnout a vložit co nejvíce mnou získaných informací, aby čtenáři této práce mohli vstřebat co nejvíce údajů o neziskových organizacích, které fungují v rámci Jihočeského kraje a jsou k dispozici při přípravě a řešení mimořádných událostí a krizových situací. Pokusil jsem se popsat jejich reálnou úlohu, možnosti a využití při mimořádných událostech. Dalším mým cílem bylo popsat jejich komunikaci v rámci Integrovaného záchranného systému a s orgány krizového řízení.

Cílem mé diplomové práce bylo analyzovat činnosti nestátních neziskových organizací při zvládnání krizových a mimořádných situací. Na základě provedeného kvalitativního výzkumu byl tento cíl splněn.

V současné době ekonomické krize v České republice i ve světě, musím konstatovat, že je nadlidským výkonem pracovníků neziskových organizací zajištění finančních prostředků, materiálních i lidských zdrojů k tomu, aby mohli vykonávat svou činnost danou svým posláním.

Hypotéza, že systém spolupráce mezi orgány krizového řízení a neziskovými organizacemi je dostatečný, se potvrdila. Hypotéza, že činnost neziskových organizací při zvládnání krizových a mimořádných situací je důležitým faktorem, se taktéž potvrdila.

ABSTRAKT

I chose the topic of my diploma thesis “Role and Compass and Potential of Non-government Non-profit Organisations when Solving Crisis Situations and System of Co-operation between them and Bodies of Crisis Management” because I believe that non-profit organisations play a key role at providing help to people in distress.

I pay high attention to the non-profit organisations which, within their compass, try to help people in distress. They attempt to mitigate the consequences of emergencies or crisis situations, which can affect any human being at any time. It was only when I started studying at the University of South Bohemia and when working for the police that I found out that the non-profit organisations which operate in the Czech Republic depend mainly on the grant policy, sponsorship and human approach of the people who are employed in these organisations or support them in whatever way.

Having chosen the topic of my diploma thesis, I have tried to summarize and submit as much information for the readers of this paper to absorb as many data as possible on the non-profit organisations which work within the South-Bohemian region and are available when preparing and solving emergencies and crisis situations. I have made an attempt to describe their role, compass and employment at emergencies. The other objective of my thesis is to describe their communication within the Emergency Services and with the bodies of Crisis Management.

The objective of my diploma thesis is to analyse the activities of non-government non-profit organisations when dealing with crisis situations and emergencies. Based on qualitative research, this goal was met.

Nowadays, in the time of economic crises both in the Czech Republic and in the world, I must state that to secure funding, material and human resources, which would enable their workers to perform the activities given by their mission, represents for the non-profit organisations a superhuman task.

The hypothesis that the system of co-operation of the bodies of Crisis Management and non-profit organisations is sufficient has been confirmed. The hypothesis that the activities of non-profit organisations when dealing with crisis situations and emergencies represent an important factor has been confirmed as well.

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

21. května 2012

Bc. Petr Němec

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou chci poděkovat všem pracovníkům neziskových organizací a pracovníkům Krajského úřadu v Českých Budějovicích za poskytnuté informace a doc. Dr. rer. nat. Friedu Zölzerovi a Ing. Janu Horákovi za odborné vedení při zpracování této diplomové práce.

Zvláštní poděkování věnuji své rodině za projevenou trpělivost.

OBSAH	
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	8
ÚVOD.....	9
1 SOUČASNÝ STAV	10
<i>1.1 Legislativa.....</i>	<i>10</i>
1.1.1 Základní legislativní akty.....	10
1.1.2 Základní krizová legislativa.....	11
1.1.3 Legislativa základních složek integrovaného záchranného systému	13
1.1.4 Legislativa k státoprávnímu uspořádání	14
1.1.5 Zdravotnická legislativa.....	16
1.1.6 Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů	16
<i>1.2 Neziskové organizace</i>	<i>19</i>
1.2.1 Občanské sdružení	20
1.2.2 Nadace a nadační fondy	21
1.2.3 Obecně prospěšná společnost	22
1.2.4 Registrované církve a náboženské společnosti	23
<i>1.3 Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu</i>	<i>24</i>
<i>1.4 Nestátní neziskové organizace zapojené do integrovaného záchranného systému v Jihočeském kraji</i>	<i>25</i>
1.4.1 Oblastní spolek Českého Červeného kříže České Budějovice	25
1.4.1.1 Humanitární jednotka OS ČČK České Budějovice.....	26
1.4.2 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska	28
1.4.3 Vodní záchranná služba Českého červeného kříže.....	29
1.4.4 Horská služba ČR	30
1.4.5 Jihočeská záchranná brigáda kynologů.....	31
1.4.6 Občanské sdružení ADRA.....	32
1.4.7 Česká katolická charita - Diecézní charita České Budějovice.....	33
<i>1.5 Orgány krizového řízení.....</i>	<i>34</i>
1.5.1 Vláda.....	34
1.5.2 Ministerstva a jiné správní úřady.....	36
1.5.3 Česká národní banka	37
1.5.4 Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje.....	37

1.5.4.1	Hejtman.....	37
1.5.4.2	Krajský úřad.....	39
1.5.4.3	Hasičský záchranný sbor kraje.....	39
1.5.4.4	Policie České republiky.....	40
1.5.5	Orgány obce s rozšířenou působností.....	40
1.5.6	Orgány obce.....	41
2	CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY	43
3	METODIKA	44
3.1	<i>Dotazník k diplomové práci</i>	<i>45</i>
4	VÝSLEDKY	46
4.1	<i>Panel nestátních neziskových organizací.....</i>	<i>46</i>
4.2	<i>Oblastní spolek Českého Červeného kříže České Budějovice.....</i>	<i>48</i>
4.3	<i>Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.....</i>	<i>51</i>
4.4	<i>Vodní záchranná služba Českého červeného kříže</i>	<i>53</i>
4.5	<i>Horská služba České republiky.....</i>	<i>56</i>
4.6	<i>Jihočeská záchranná brigáda kynologů.....</i>	<i>59</i>
4.7	<i>Občanské sdružení ADRA</i>	<i>61</i>
4.8	<i>Česká katolická charita - Diecézní charita České Budějovice.....</i>	<i>63</i>
4.9	<i>Dotace nevládním organizacím z rozpočtu Jihočeského kraje – organizační jednotka Odboru kanceláře hejtmana, oddělení krizového řízení</i>	<i>64</i>
5	DISKUZE	65
6	ZÁVĚR	72
7	KLÍČOVÁ SLOVA	73
8	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	74

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CNS - registrované církve a náboženské společnosti

ČČK – Český červený kříž

DCHČB – Diecézní charita České Budějovice

HS ČR – Horská služba České republiky

IZS – integrovaný záchranný systém

KS – krizová situace

MU – mimořádná událost

NNO – nestátní nezisková organizace

OPS - obecně prospěšná společnost

Sb – sbírka

SHČMS - Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

VZS – vodní záchranná služba

z.č. – zákon číslo

ÚVOD

Téma diplomové práce „Úloha a možnosti nestátních neziskových organizací při řešení krizových situací a systém spolupráce mezi nimi a orgány krizového řízení“ jsem si vybral proto, neboť si myslím, že neziskové organizace mají nezbytnou roli v poskytnutí pomoci lidem v tísni. Již v bakalářském studiu jsem se s nimi mohl seznámit jak v odborné literatuře, tak v učebních pomůckách a dále i při výkonu mého zaměstnání u Policie České republiky, která s některými neziskovými organizacemi spolupracuje. Dále je nutné uvést, že se jedná o občanská sdružení v České republice, která se zabývají různými druhy činností.

Mou největší pozornost mají neziskové organizace, které se snaží v rámci svých možností pomáhat lidem v nouzi. Pokouší se zmírnit následky mimořádných událostí či krizových situací, které mohou kdykoliv zasáhnout každého člověka. Já osobně jsem se o problematiku neziskových organizací do určité doby nezajímal. Věděl jsem pouze ze sdělovacích prostředků, že nějaká občanská sdružení existují, a že se podílejí určitou měrou na řešení mimořádných událostí a pomoci lidem. Až při svém studiu na Jihočeské univerzitě a při výkonu svého zaměstnání jsem zjistil, že neziskové organizace, které působí v České republice, jsou závislé převážně na grantové politice, sponzorských darech a na lidském přístupu lidí, kteří jsou v těchto organizacích zaměstnáni, či je jakýmkoliv způsobem podporují.

Po zvolení tohoto tématu diplomové práce jsem se snažil shrnout a vložit co nejvíce mnou získaných informací, aby čtenáři této práce mohli vstřebat co nejvíce údajů o neziskových organizacích, které fungují v rámci Jihočeského kraje a jsou k dispozici při přípravě a řešení mimořádných událostí a krizových situací. Pokusil jsem se popsat jejich reálnou úlohu, možnosti a využití při mimořádných událostech. Dalším mým cílem bylo popsat jejich komunikaci v rámci Integrovaného záchranného systému a s orgány krizového řízení.

Ve své práci jsem popsal pojem nezisková organizace. Dále uvádím úlohu Krajského úřadu Jihočeského kraje a dle mého názoru nejdůležitější neziskové organizace působící v Jihočeském kraji, které jsou schopny se zapojit do řešení mimořádných událostí.

1 SOUČASNÝ STAV

V dnešní pokročilé době se stále častěji setkáváme s nejrůznějšími druhy ohrožení lidí, životního prostředí a majetku po celém světě mimořádnými událostmi (MU) a krizovými situacemi (KS) jak ze strany přírody, tak samotného lidského faktoru a havárií. Mimořádným a krizovým situacím se můžeme snažit předcházet, reagovat na ně a zmírňovat jejich následky. V těchto případech by měly být na takovou situaci připraveny orgány krizového řízení a složky Integrovaného záchranného systému (IZS). Jednou z vedlejších, avšak důležitou složkou Integrovaného záchranného systému pro řešení této problematiky představují *neziskové organizace a sdružení občanů*.

1.1 Legislativa

1.1.1 Základní legislativní akty

- *Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky:*

Je nejdůležitějším základním legislativním aktem. Jsou zde zakotvena nejdůležitější práva lidí, ze kterých musejí vycházet následující zákony. V Ústavě České republiky je dáno, že veškerí lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné. Stát je založen na demokratických hodnotách a nesmí se vázat ani na výlučnou ideologii, ani na náboženské vyznání. Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Každý má právo svobodně rozhodovat o své národnosti. Zakazuje se jakékoli ovlivňování tohoto rozhodování a všechny způsoby nátlaku směřující k odnárodňování. Nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod. Z Ústavy České republiky vychází Usnesení předsednictva České národní rady

č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny lidských práv a svobod jako součást ústavního pořádku České republiky. (4, 30)

- ***Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky:***

Tento ústavní zákon určuje zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochranu demokratických základů a ochranu životů, zdraví a majetkových hodnot. Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně, může se vyhlásit podle intenzity, územního rozsahu a charakteru situace nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti České republiky. (4, 31)

1.1.2 Základní krizová legislativa

Úprava zákonných norem o IZS (č. 239/2000 Sb.), krizovém řízení (č. 240/2000 Sb.) a hospodářských opatřeních pro krizové stavy (č. 241/2000 Sb.), vznikla na základě operativní potřeby krizového managementu.

Za základ úprav bylo vzato stávající znění nejfrekventovanějších zákonů krizového managementu, které bylo upraveno dle znění zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů.

- ***Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů***

Uvádí základní pojmy krizových opatření, definuje jako krizový stav nebezpečí, vyjmenovává krizové orgány jednotlivých stupňů, z hlediska pravomocí krizových orgánů popisuje povinnosti a práva za krizových stavů, dále práva a povinnosti

právnických a fyzických osob, sankce při nesplnění povinností, řízení k náhradám výdajů, škod apod. (1)

Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení definuje následující orgány jako orgány krizového řízení (1):

1. vláda,
2. ministerstva a jiné správní úřady,
3. Česká národní banka,
4. orgány kraje a další orgány s působností na územní kraje,
5. orgány obce s rozšířenou působností,
6. orgány obce.

- ***Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů***

Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (2).

Zákon č. 239/2000 Sb. o Integrovaném záchranném systému stanovil tyto ***základní složky IZS*** (2):

1. Hasičský záchranný sbor České republiky,
2. jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
3. Zdravotnická záchranná služba,
4. Policie České republiky.

Zákon č. 239/2000 Sb. o Integrovaném záchranném systému stanovil tyto *ostatní složky* IZS (2):

1. vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
2. ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
3. ostatní záchranné sbory,
4. orgány ochrany veřejného zdraví,
5. havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
6. zařízení civilní ochrany,
7. **neziskové organizace a sdružení občanů.**

Nedílnou součástí zákona o IZS je vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému a vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Dále sem patří také nařízení vlády č. 463/2000Sb., o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníckými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva. (4)

- **Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů**

Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro všechny krizové stavy. Dále upravuje přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. Zákon stanoví pravomoc vlády a správních úřadů při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. Stanoví též práva a povinnosti fyzických a právníckých osob při přípravě a přijetí hospodářských opatření pro krizové stavy. (3)

1.1.3 Legislativa základních složek integrovaného záchranného systému

- **Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky**

Tento zákon stanovuje, že Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a

majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. Úkoly policie vykonávají příslušníci policie a zaměstnanci zařazení v policii. (32)

- ***Zákon č. 238/2000 Sb., o hasičských záchranných sborech***

Tento zákon stanovuje základní poslání Hasičské záchranného sboru České republiky, čímž je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Hasičský záchranný sbor při plnění svých úkolů spolupracuje se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, s mezinárodními organizacemi a zahraničními subjekty. (33)

- ***Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně***

Účelem tohoto zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovení povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právníckých fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinnost jednotek požární ochrany. (34)

Součástí tohoto zákona je nařízení vlády č. 172/2001 Sb., k provedení zákona o požární ochraně. (4)

1.1.4 Legislativa k státoprávnímu uspořádání

- ***Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky***

Tento zákon stanovil ústřední orgány státní správy, které působí v České republice, kdy v jejich čele je člen vlády. Těmito orgány jsou Ministerstvo financí,

Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo obrany, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo informatiky. V České republice působí tyto další ústřední orgány státní správy, kterými jsou Český statistický úřad, Český úřad zeměměřický a katastrální, Český báňský úřad, Úřad průmyslového vlastnictví, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Správa státních hmotných rezerv, Státní úřad pro jadernou bezpečnost, Komise pro cenné papíry, Národní bezpečnostní úřad, Energetický regulační úřad, Úřad vlády České republiky. Dále zákon upravuje okruh působnosti ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele je člen vlády České republiky. (35)

- ***Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)***

Tento zákon stanovil, že kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Kraj je samostatně spravován zastupitelstvem, dalšími orgány kraje jsou rada kraje, hejtman kraje a krajský úřad. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Kraj spravuje své záležitosti samostatně. Státní orgány mohou do samostatné působnosti zasahovat jen, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem, který stanoví zákon. Rozsah samostatné působnosti může být též omezen zákonem. Kraj při výkonu samostatné působnosti a přenesené působnosti chrání veřejný zájem. (36)

- ***Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích***

Tento zákon stanovil, že obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. Musí pečovat o všestranný rozvoj svého území, o potřeby svých občanů a chrání též veřejný zájem. Obec je samostatně

spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. (37)

1.1.5 Zdravotnická legislativa

- ***Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních***

Tento zákon upravuje podmínky a rozsah poskytování zdravotní péče v nestátních zdravotnických zařízeních a podmínky provozování nestátních zařízení. Nestátním zařízením se rozumí jiné zdravotnické zařízení, než zdravotnické zařízení státu. Provozovat nestátní zařízení může fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění podle tohoto zákona. Dále tento zákon upravuje rozsah poskytované zdravotní péče, podmínky poskytování zdravotní péče, povinnosti nestátních zařízení, odbornou způsobilost a způsob úhrady zdravotní péče. (38)

Dalším zákonem zdravotnické legislativy je zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu a Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě. (4)

1.1.6 Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů

Do skupiny legislativy záchranných a likvidačních prací patří ***zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě*** a o změně některých zákonů, který je pro zpracování této diplomové práce jedním z nejdůležitějších dokumentů. Z tohoto důvodu bude podrobně rozveden a je mu věnována samostatně jedna kapitola této části diplomové práce. (5,6)

Tento zákon vešel v účinnost 1. ledna 2003. Zákon o dobrovolnické službě je konkrétním a nejdůležitějším výsledkem aktivit, jež proběhly v rámci Mezinárodního roku dobrovolníků, vyhlášeného Organizací spojených národů pro rok 2001. Tento zákon v našem právním řádu zakotvuje několik nových pojmů, mezi ně například patří dobrovolník, dobrovolnická služba, vysílající a přijímající organizace. Dále upravuje podmínky, za kterých stát podporuje dobrovolnickou službu organizovanou podle tohoto zákona a vykonávanou dobrovolníky bez nároku na odměnu. (5, 6)

Výchozími zásadami zákona jsou:

- Cílem zákona je co nejpřesněji vymezit základní náležitosti podpory dobrovolnické služby.
- Dobrovolnická služba je a zejména bude širokou a variabilní oblastí lidských činností, která je velmi citlivá na jakékoliv formalizování a kterou by proto nebylo účelné ve všech typech podřítit tomuto zákonu, a tím ji zatížit nadbytečnými povinnostmi. Proto zákon neupravuje podmínky dobrovolnické práce obecně, ale upravuje pouze podmínky, jejichž splnění vyžaduje stát, aby mohl některým činnostem poskytnout svoji podporu (§ 1 odst. 1).
- Stát zásadně podporuje rozvoj a ochranu dobrovolníků, tj. fyzických osob, které vykonávají určitou činnost zdarma. To znamená, že povinnosti, jež zákon přináší, se maximálně vztahují k těm subjektům, které s dobrovolníky spolupracují (vysílající a přijímající organizace) a méně k dobrovolníkům samotným.
- Zákon přináší systém organizace státem podporované dobrovolnické služby. Ten stojí na třech pilířích. Na *vysílající organizaci* (ta dobrovolníka chrání vůči organizaci přijímací a uplatňuje jeho nárok vůči státu), na *dobrovolníkovi* (je jím osoba určitých vlastností) a na *přijímající organizaci* (využívající dobrovolnickou službu) - § 4 odst. 1, 2 a 3.
- Zákon všem aktérům přináší povinnost vstoupit do vzájemných smluvních vztahů. (5, 6)

Zákon taxativně vymezuje oblasti, ve kterých je možné vykonávat dobrovolnickou službu. Jde vlastně o nový způsob vymezení toho, co je státem považováno za veřejně prospěšné. § 2 odst. 1 uvádí, že dobrovolnická služba zahrnuje činnosti v oblasti pomoci nezaměstnaným, sociálně slabým, zdravotně postiženým, seniorům, příslušníkům menšin, imigrantům, drogově závislým osobám, obětem domácího násilí, mládeži a dětem ve volném čase, dále je pomocí při řešení *krizových a mimořádných situací*. (5, 6)

Dobrovolnická služba může být také vykonávána při uskutečňování akcí a programů mezinárodních organizací a tedy se stává součástí zahraniční politiky České

republiky. Dobrovolnická služba je ale uvedeným zákonem oddělena od ostatních dobrovolnických prací právě tím, že je státem podporovanou činností pouze ve vyjmenovaných oblastech. (5, 6)

Z působnosti zákona jsou kromě ostatní dobrovolnické práce také vyňaty činnosti, které mají sice povahu dobrovolnické služby, ale podléhají režimu jiných zákonů - dobrovolní hasiči, aktivisté Českého červeného kříže, dobrovolní pracovníci pečovatelské služby (vyhláška č. 182/1991 Sb.). Vysílající organizací je podle tohoto zákona nestátní nezisková organizace (občanské sdružení, obecně prospěšná společnost, církev nebo církevní právnická osoba), která dobrovolníky vybírá, eviduje, na výkon dobrovolnické služby připravuje a uzavírá s nimi smlouvu o jejím výkonu. Náležitosti této smlouvy se liší podle délky dobrovolnické služby a také podle toho, zda je vykonávána v ČR nebo v zahraničí. Dobrovolnická služba je členěna na krátkodobou a na dlouhodobou. Dlouhodobá dobrovolnická služba, která trvá déle než tři měsíce, požívá silnější ochrany tohoto zákona a také se těší výraznější státní podpoře. (5, 6)

Možnost získání státní dotace podle § 11 odst. 1, který stanoví, že ministerstvo může poskytnout vysílající organizaci dotaci ze státního rozpočtu na úhrady důchodového pojistného, pojistného z odpovědnosti za škodu, na část výdajů spojených s přípravou dobrovolníků, na část výdajů spojených s vedením jejich evidence a na část výdajů spojených se zajišťováním jejich dobrovolnické služby. Další podpora státu v případě dlouhodobé dobrovolnické služby je zakotvena v závěrečných částech zákona. Aplikací zákona o dobrovolnické službě do praxe bylo pověřeno Ministerstvo vnitra ČR. Vedení ministerstva rozhodlo, že od 1. října 2002 se bude problematikou dobrovolnické služby zabývat odbor prevence kriminality. Zákon ukládá Ministerstvu vnitra ČR několik nových činností. Jedná se o: udělování akreditací vysílajícím organizacím, vedení seznamu vysílajících organizací, rušení akreditací, převod práv ze zaniklé organizace na organizaci nástupnickou, není-li jí tak na stát, kontrolní činnost, případné poskytování dotací. (5, 6)

1.2 Neziskové organizace

Prudký rozvoj nestátního neziskového sektoru v České republice byl zaznamenán po roce 1989. Byl umožněn velmi snadný vznik a fungování občanských sdružení. Byl tak položen základ institucionálně bohatého systému zabezpečování veřejných služeb v České republice. (7)

Právní úprava nestátních neziskových organizací není zastřešena jedním právním předpisem, který by obecně upravoval a reguloval jejich činnost. Jednotlivé právní formy nestátních neziskových organizací jsou upraveny samostatnými právními předpisy. (7)

Aby jakákoliv organizace naplňovala podstatu neziskové organizace, musí splňovat následující kritéria. Organizace musí mít určitou institucionální strukturu, musí být vybavena vlastními postupy a strukturami, které umožňují kontrolu a řízení vlastní činnosti. Dále využívá dobrovolnou účast na svých činnostech jak formou neplacené práce pro organizaci, tak formou darů nebo čestné účasti v řídicích orgánech. (7)

Tím nejdůležitějším kritériem je neziskovost. Neziskovost znamená, že daná organizace musí svůj zisk použít na cíle dané posláním organizace. V žádném případě by neměl být přerozdělován mezi vlastníky a vedoucí pracovníky organizace. (7)

Pro tuto diplomovou práci je třeba užít pojmu „nestátní nezisková organizace“ (NNO), nebo také „organizace občanské společnosti“. Takové organizace jsou u nás představovány právními formami (8):

- občanských sdružení,
- obecně prospěšných společností,
- nadací, nadačních fondů,
- církevními právníckými osobami poskytujícími zdravotnické, sociální, kulturní a vzdělávací služby.

1.2.1 Občanské sdružení

Občanská sdružení vznikají na základě zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon umožňuje občanům sdružovat se bez povolení státního orgánu. (9, 10)

Zákon se netýká sdružování občanů (9, 10):

- v politických stranách a hnutích,
- k výdělečné činnosti a výkonu povolání,
- v církvích a náboženských společnostech.

Občanské sdružení je samostatnou právnickou osobou, které se registruje u Ministerstva vnitra České republiky. Od statistického úřadu dostane sdružení přidělené identifikační číslo a je vedeno v jeho evidenci. Na registraci subjektu podávají návrh nejméně tři osoby, z nichž musí být alespoň jedna starší osmnácti let. Členy mohou být jak fyzické, tak i právnické osoby. Ministerstvo vnitra ČR registruje stanovy subjektu, které musí obsahovat (9, 10):

- název a sídlo,
- cíl činnosti organizace,
- určení orgánů a osob oprávněných jednat jménem sdružení,
- orgány sdružení a způsob jejich ustanovení,
- zásady hospodaření,
- ustanovení o organizačních jednotkách.

Občanská sdružení mohou mít různé zdroje financování svých aktivit. Zdrojem mohou být (9, 10):

- členské příspěvky,
- výnosy z vlastních aktivit nebo majetku,
- dotace z rozpočtu státu nebo samospráv,
- dary,

- podpora z nadací,
- podnikání, pokud mají zřízený živnostenský list, ale zisky takto získané musí být použity k financování sdružení.

Zánik občanského sdružení není upraven zvláštním zákonem. Může zaniknout buď z rozhodnutí samotných členů, nebo z rozhodnutí Ministerstva vnitra. (9)

Občanské sdružení je nejčastější typ neziskové organizace v České republice. V současné době je na našem území evidováno 88 022 sdružení. (17)

1.2.2 Nadace a nadační fondy

Činnost nadace nebo nadačního fondu upravuje *zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a doporučení některých souvisejících zákonů*, ve znění pozdějších předpisů. (12)

Nadace a nadační fondy jsou účelová sdružení majetku, zřízená pro dosahování obecně prospěšných cílů. Zejména ochrana životního prostředí, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, kulturních památek nebo rozvoj vzdělávání, sportu a vědy. (11, 12)

Zřízení nadace nebo nadačního fondu se děje písemnou smlouvou uzavřenou mezi zřizovateli. Dnem založení nadace nebo nadačního fondu je den zápisu do nadačního rejstříku u příslušného krajského soudu. Nadace i nadační fond musí povinně uvádět toto označení ve svém názvu. (11, 12)

Povinnost zřizovatele nadace nebo nadačního fondu je vydat statut nadace. Tento statut mimo důležitých identifikačních dat musí obsahovat podmínky pro poskytování nadačních příspěvků. Obsahuje také okruh osob, kterým příspěvek lze poskytnout, a způsob jeho poskytnutí. (11, 12)

Zánik nadace nebo nadačního fondu probíhá sloučením s jinou nadací nebo soudním rozhodnutím. Nadace mohou být zrušené likvidací nebo dnem odepsání z nadačního rejstříku. Pokud nadace nebo nadační fond obdrží prostředky z Evropské unie, potom v případě jejich likvidace je rozhodnutí o likvidačním zůstatku vázáno na souhlas orgánů státní správy České republiky. (11, 12)

1.2.3 Obecně prospěšná společnost

Obecně prospěšné společnosti vznikají a pracují na základě *zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšné společnosti a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*. (13)

Zákon definuje obecně prospěšnou společnost (OPS) jako právnickou osobu, která poskytuje obecně prospěšnou službu veřejnosti. Tuto službu poskytuje za stanovených podmínek, které jsou stejné pro všechny její uživatele. Pokud organizace vytvoří zisk, nesmí být využit ve prospěch zakladatele, členů orgánů nebo zaměstnanců. Takto vytvořený zisk musí být využit k poskytování služeb, pro které byla organizace založena. (13, 14)

Zakladateli OPS mohou být jak právnická či fyzická osoba, tak i Česká republika. Organizace vzniká sepsáním zakládací smlouvy, která se запиše do rejstříku obecně prospěšných společností u příslušného krajského soudu. Pokud je zakladatelem pouze jedna osoba, zakládací smlouva má formu notářského zápisu. (13,14)

Zakládací listina obsahuje identifikační data zakladatelů a organizace. Musí také obsahovat identifikační údaje členů správní a dozorčí rady, způsob jednání těchto orgánů a také majetkové vklady zakladatelů. (13)

Statut obecně prospěšné společnosti, který upravuje vnitřní organizaci společnosti, vytváří správní rada. Správní rada tvoří statutární orgán společnosti, který je kontrolován dozorčí radou. (13, 14)

Práce OPS je zaměřena především na oblast sociální a zdravotnictví.

Obecně prospěšné společnosti jsou financovány (14):

- vklady zakladatelů,
- dotacemi z obecního, krajského nebo státního rozpočtu,
- ze státního fondu,
- z příspěvků nebo darů od jiných fyzických a právnických osob,
- z doplňkové činnosti organizace,
- státního rozpočtu nebo státního fondu.

OPS mají také ze zákona povinnost veřejně zpřístupnit výroční zprávu o hospodaření a jejich činnostech. (13)

Zánik obecně prospěšné společnosti může probíhat likvidací nebo bez likvidace. Rozhodnutí správní rady nebo soudu, prohlášení konkurzu, to mohou být další možnosti zániku obecně prospěšné společnosti. (13)

1.2.4 Registrované církve a náboženské společnosti

Registrované církve a náboženské společnosti upravuje *zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností*. Zákon definuje církev nebo náboženskou společnost (dále také CNS) jako dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, vnitřními předpisy, orgány, náboženskými obřady. (15)

Církev nebo náboženská společnost je právnickou osobou, která vzniká dnem registrace na Ministerstvu kultury ČR. K registraci je potřeba návrh, který podá nejméně tříčlenný přípravný orgán. (15)

Údaje, které jsou potřebné k registraci, jsou vymezeny zákonem. Potřebná jsou identifikační data o církvi nebo náboženské společnosti, stanovy organizace. Povinností ze zákona je také doložit žádost s 300 podpisy zletilých občanů České, kteří se hlásí k této organizaci. Teprve po registraci CNS získají oprávnění vykonávat náboženskou a další činnost. (15)

CNS musí mít činnost organizace uvedenou ve stanovách. Tato činnost nesmí být podle zákona v rozporu s ústavou ČR, nesmí omezovat práva a svobodu, ohrožovat pořádek, bezpečnost či zdraví, nezávislost a územní celistvost státu. (15)

Účelem jejich vzniku je šíření a výuka náboženské víry a organizace členů. CNS tak mohou zakládat nemocnice, školy, nadace a charitativní zařízení. (16)

Církve a náboženské společnosti jsou financovány ze státního rozpočtu, a to pokud jsou registrované podle zákona č. 3/2002 Sb. a souhlasí s tímto příspěvkem. Organizace mohou využít i dotací z kraje nebo obce. Finance mohou získávat i

doplňkovou činností, ze sbírek, nájemného, darů apod. Příjmy mohou být využity nejen na pokrytí nákladů zaměstnanců či provoz organizace, ale i na opravy a charitativní činnost apod. (16)

Zánik církve nebo náboženské společnosti probíhá dnem zrušení registrace na Ministerstvu kultury ČR. (15)

1.3 Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu

Z iniciativy Krajského úřadu v Českých Budějovicích a neziskových organizací, vznikl návrh dohody o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu nestátních neziskových organizací při přípravě na mimořádné události a krizové situace a při jejich řešení. PANEL je volné sdružení nestátních neziskových organizací za účelem koordinace jejich sil, prostředků a činností, poskytovaných Jihočeskému kraji při řešení mimořádných událostí a krizových situací. Účelem Panelu je dosáhnout co nejúčinnějšího využití potenciálu sil, prostředků a činností tak, aby byla pomoc poskytována rovnoměrně a efektivně na celém postiženém území. (18)

Hlavním důvodem vzniku dohody je spolupráce a koordinace činností a poskytování sil prostředků účastníků Panelu při přípravě a řešení mimořádných událostí a krizových situací. (18)

Účastníky Panelu jsou následující nestátní neziskové organizace (18):

- Oblastní spolek Českého Červeného kříže České Budějovice,
- Občanské sdružení ADRA,
- Diecézní charita České Budějovice,
- Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Krajské sdružení hasičů kraj Jihočeský.

Činnosti neziskových organizací v rámci PANELU:

- evakuace,
- poskytování první pomoci,
- pečovatelská služba,
- zabezpečení nouzového ubytování, stravování a ostatních potřeb nouzového přežití,

- příjem a poskytování humanitární pomoci,
- psychologická, psychosociální, sociální a duchovní pomoc,
- případné další činnosti dle vzájemné dohody.

1.4 Nestátní neziskové organizace zapojené do integrovaného záchranného systému v Jihočeském kraji

Dohody o plánované pomoci na vyžádání jsou v současné době v rámci Jihočeského kraje uzavřeny mezi oddělením krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích, Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje a níže uvedenými nestátními neziskovými organizacemi.

1.4.1 Oblastní spolek Českého Červeného kříže České Budějovice

Český Červený kříž (dále jen „ČČK“) je humanitární občanské sdružení, jehož postavení je upraveno zákonem č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži. (19)

V případě vzniku krizové situace reaguje ČČK aktivací krizových štábů na úrovních struktury řízení, odpovídajících potřebám v rámci vyhlášeného krizového stavu a území, na něž se vztahuje. (20)

Výkonným prvkem ČČK přímo předurčeným pro pomoc při provádění záchranných prací, likvidačních prací, zabezpečení nouzového přežití obyvatelstva a poskytování humanitární pomoci jsou humanitární jednotky ČČK. Další potřebnou pomoc mohou zajišťovat i ostatní členové ČČK, kteří nejsou zařazení v humanitárních jednotkách ČČK, ale disponují znalostmi, zkušenostmi a dovednostmi nezbytnými pro danou činnost v rámci poskytované pomoci. Oblastní spolek Českého Červeného kříže České Budějovice je jedním z účastníků Panelu NNO. (20, 21)

V rámci Jihočeského kraje působí celkem 7 oblastních spolků ČČK (OS ČČK). Jedná se o OS ČČK (20):

- České Budějovice,
- Český Krumlov,

- Jindřichův Hradec,
- Strakonice,
- Prachatice,
- Písek,
- Tábor.

ČČK je schopen v rámci území Jihočeského kraje zajistit v případě mimořádné události tuto pomoc (20, 21):

- Pomoc jednotkám IZS při záchranných a likvidačních pracích, tato pomoc spočívá v pomoci zdravotnické, technické a humanitární,
- poskytnutí první pomoci,
- vyslání zdravotnických, humanitárních, pátracích a pracovních týmů na základě vyžádání mimo území okresu,
- zdravotnické zabezpečení provozu evakuačních center, pomoc při zabezpečení a distribuci potravin, ošacení a přístřeší,
- sběr a distribuce humanitární pomoci,
- spolupráce s ostatními humanitárními organizacemi,
- zprostředkování finanční pomoci z dostupných zdrojů postiženým osobám,
- zvyšování připravenosti oblastních spolků a jeho struktur na řešení mimořádných událostí,
- koordinace vlastní činnosti s činností ostatních struktur krizového řízení a složek Integrovaného záchranného systému,
- pátrací služby – provádí Odbor pátrací služby Úřadu ČČK,
- spolupráce s médii.

1.4.1.1 Humanitární jednotka OS ČČK České Budějovice

Humanitární jednotka OS ČČK České Budějovice (HJ) vznikla dne 1. ledna 2002 transformací z původní Záchranné jednotky. S jejím nasazením v rámci Integrovaného záchranného systému se počítá pro případ rozsáhlých mimořádných

události či krizových stavů, kde by se měla podílet na zajištění nouzového ubytování, stravování, dále na poskytování sociální a psychologické pomoci postiženým stejně jako jejich registraci či ošacení. Členy humanitárních jednotek mohou být členové a dobrovolníci ČČK starší 18 let, kteří dosud nejsou zapojeni do Integrovaného záchranného systému. Po vzájemné dohodě je možno začlenit i příslušníky kolektivních členů ČČK (Vodní záchranná služba ČČK, Horská služba ČR, Svaz záchranných brigád kynologů ČR aj.), kteří nejsou ve svých mateřských organizacích zařazeni do jednotek v rámci IZS. Podmínkou je rovněž dobrý zdravotní stav, fyzická a psychická odolnost a schopnost účastnit se práce HJ v jakoukoliv dobu. (20)

V roce 2006 byla schválena **Koncepce Humanitární jednotky ČČK České Budějovice 2010**, jako základní dokument podle kterého probíhala příprava HJ. V současné době je HJ ČČK České Budějovice schopna poskytnout (20):

- **Asistence na stávajících evakuačních centrech** - evidence ubytovaných osob, zdravotnický dohled, asistence při výdeji stravy, náhradní ošacení ubytovaných, základní poradenství v nastalé situaci.
- **Zřízení vlastních evakuačních center** - zřízení vlastního evakuačního centra s kapacitou 300 osob v náhradních objektech, vedení evakuačního centra, evidence ubytovaných osob, zajištění nouzového stravování, náhradní ošacení, základní poradenství v nastalé situaci.
- **Sběr a distribuce humanitární pomoci** - zřízení a vedení humanitárního skladu na přiděleném místě, sběr, evidence a distribuce humanitární pomoci v místě skladu i na širším území prostřednictvím dopravních prostředků.
- **Krizová intervence** - psychosociální intervence zejména při rozsáhlých mimořádných událostech.

Humanitární jednotka má 28 členů v následujícím složení:

- Humanitární družstvo - 10 osob,
- Technické družstvo - 5 osob,
- Zdravotnické družstvo - 5 osob,

- Psychosociální intervenční tým - 5 osob,
- Velení - 3 osoby (1x velitel jednotky, 2x zástupce velitele).

1.4.2 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Jako sdružení vzniklo dne 9. dubna 1991 registrací podle zákona č. 83/1990 o sdružování občanů. Cílem Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (dále jen „SH ČMS“) je účinná ochrana života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech. (25)

Působí na úseku požární ochrany ve smyslu zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů. Základní jednotkou SHČMS jsou sbory dobrovolných hasičů (dále jen „SDH“). Jednotky Dobrovolných hasičů zřizují a spravují obce. Velitel jednotky je po vyjádření HZS kraje jmenován a odvoláván starostou obce. SDH v blízkém okolí se sdružují v okrscích, které tvoří Okresní sdružení hasičů, z nichž jsou dále pak tvořena Krajská sdružení hasičů. Výše jmenovaná sdružení zastřešuje SH ČMS v čele se starostou. (25, 26)

Cílem SHČMS je spolupůsobit při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí život, zdraví nebo majetek. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska je jedním z účastníků Panelu NNO. (25.26)

Tato pomoc spočívá v (25):

- předcházení požárům,
- provádění odborné přípravy zájemců (získání odborné způsobilosti v PO, školení zaměstnanců, zpracování dokumentace PO),
- likvidace požárů a jiných mimořádných událostí, při nichž mohou přispět k záchraně života, zdraví nebo majetku,
- působení na mládež, na její výchovu k dodržování zásad požární bezpečnosti,
- organizování vzdělávacích, kulturních, sportovních a jiných akcí,
- plnění úkolů ochrany obyvatelstva.

1.4.3 Vodní záchranná služba Českého červeného kříže

Vodní záchranná služba ČČK (VZS) má poslání spočívající v preventivně záchranné činnosti na vodních lokalitách ČR. Dalším posláním záchranářů VZS spočívá v poskytování kvalifikované první pomoci ve stanicích a ošetřovnách VZS. (22)

Náplní práce členů VZS je nejen včas zasáhnout v okamžiku ohrožení života člověka, ale i preventivní činnost, tedy vysvětlovat obyvatelstvu nebezpečí, které je může u vody a na vodě potkat. Další náplní práce záchranářů je plavecký výcvik dětí a mládeže a výuka záchranářských technik. Nedílnou součástí jejich aktivity je také ochrana životního prostředí na vodě a u vody. Dále jednou z nejdůležitějších činností je spolupráce s jinými zahraničními organizacemi. (22)

V rámci připravenosti na mimořádné události, jsou na úrovni jednotlivých místních skupin vytvářeny družstva IZS. V rámci preventivní záchranné činnosti jsou zřizovány záchranné stanice VZS. Tyto jsou umístěny v blízkosti vodních ploch a v letních měsících jsou v nepřetržitém provozu. (22)

V Jihočeském kraji zastupují VZS celkem tři místní skupiny:

- místní skupina VZS ČČK České Budějovice,
- místní skupina VZS ČČK Český Krumlov,
- místní skupina VZS ČČK Soběslav.

Pomoc nabízejí místní skupiny především při:

- záchranných a likvidačních pracích,
- pátracích akcích,
- poskytování první pomoci.

Každá z výše uvedených skupin je pro tuto pomoc schopna poskytnout minimálně záchranný tým ve složení 1+5 (velitel + 5 členů) do 5 hodin od obdržení výzvy. (23)

Aby byla pomoc poskytovaná těmito místními skupinami sjednocena, byl pro území Jihočeského kraje zvolen jeden zástupce, který vede všechna potřebná jednání za všechny tři místní skupiny. V rámci kraje byla za všechny tři místní skupiny uzavřena jednotná Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích a Místní skupinou Vodní záchranné služby Českého červeného kříže pro Jihočeský kraj, ze které také vyplývají všechny potřebné podrobnosti. (23)

1.4.4 Horská služba ČR

Horská služba České republiky, o. s. (dále jen HS ČR) je občanské sdružení, založené na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, v platném znění, které vzniká registrací Ministerstvem vnitra ČR. (28)

Cílem HS ČR je celoroční aktivní činností svých členů vytvářet podmínky pro bezpečný pohyb a pobyt návštěvníků hor. Organizuje a vykonává preventivní a záchrannou činnost, poskytuje první pomoc a provádí práce vyplývající z poslání HS ČR, zákona č. 239/2000 Sb. o Integrovaném záchranném systému. (28)

HS ČR je organizačně členěna na principu historickém a geografickém. Členové HS ČR se sdružují v okrscích HS, které jsou nejnižším organizačním článkem.

Okrsky tvoří Oblasti HS, které jsou organizačním článkem s působností pro danou oblast.

Ustanoveny jsou tyto oblasti HS ČR (28):

- *Šumava*,
- Krušné hory,
- Jizerské hory,
- Krkonoše,
- Orlické hory,
- Jeseníky,
- Beskydy.

Okrsek ani oblast nejsou orgány sdružení, jsou pouze organizačními články, a nemají právní subjektivitu.

Horská služba ČR při výkonu své služby se zejména zaměřuje na tyto činnosti (28):

- organizuje a provádí záchranné a pátrací akce v horském terénu,
- poskytuje první pomoc a zajišťuje transport zraněných,
- vytváří podmínky pro bezpečnost návštěvníků hor,
- zajišťuje provoz záchranných a ohlašovacích stanic HS,
- provádí instalaci a údržbu výstražných a informačních zařízení,
- spolupracuje při vydávání a rozšiřování preventivně-bezpečnostních materiálů,
- informuje veřejnost o povětrnostních a sněhových podmínkách na horách a opatřeních HS k zajištění bezpečnosti na horách,
- spolupracuje s orgány veřejné správy, ochrany přírody a životního prostředí a jinými orgány organizací,
- sleduje úrazovost a provádí rozbor příčin úrazů na horách, navrhuje a doporučuje opatření k jejímu snížení,
- provádí hlídkovou činnost na hřebenech, sjezdových tratích, pohotovostní službu na stanicích a domech HS, provádí lavinová pozorování,
- spolupracuje s ostatními záchrannými organizacemi doma i v zahraničí,
- připravuje a školí své členy a čekatele.

1.4.5 Jihočeská záchranná brigáda kynologů

Jedná se o organizaci občanského sdružení, založené na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů se samostatným subjektem Svazu záchranných brigád kynologů České republiky, jehož stanovami se řídí při své činnosti. Zabývá se záchrannými pracemi pomocí speciálně vycvičených psů, jejichž výcvik je zaměřen na vyhledávání živých i mrtvých osob v nejrůznějších prostředích. (27)

Jedná se o dobrovolné občanské sdružení neziskového charakteru organizujícím kynologickou záchrannou činnost. Za tímto účelem kromě ostatních činností v první řadě aktivně spolupracuje s orgány Integrovaného záchranného systému ČR. (27)

Jihočeská záchranná brigáda kynologů zaměřuje výcvik na vyhledávání osob v sutinách, plošné prohledávání nepřístupných terénů a dále vodní práce včetně vyhledávání utonulých osob. Dvě v současné době nejlépe vycvičená družstva psů s nejzkušenějšími psovody tvoří tzv. Jihočeskou pohotovostní jednotku. Psovodi a psi této jednotky jsou připraveni ve spolupráci s ostatními složkami IZS. (27)

1.4.6 Občanské sdružení ADRA

V České republice ADRA nyní působí jako občanské sdružení, založené na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, jehož cílem je poskytovat humanitární, sociální a rozvojovou pomoc v České republice i v zahraničí. ADRA pomáhá při mimořádných událostech, jako jsou živelné pohromy, válečné konflikty apod. (29)

Cílem činnosti Občanského sdružení ADRA je dle jeho stanov (29):

- usilování o zvyšování úrovně života a zdraví obyvatel České republiky, rozvojových zemí a zemí, které potřebují pomoc,
- podpora vypracovávání a realizace plánů a projektů vlád napomáhajících rozvoji zemědělství, zdravotnictví, řemesel, odstraňování analfabetismu a podobně,
- poskytování, koordinace a doprava rychlé pomoci obětem přírodních katastrof na celém světě bez ohledu na rasovou, etnickou, politickou nebo náboženskou příslušnost,
- poskytování a organizace nezbytné pomoci obětem mezinárodních konfliktů, terorismu a občanských válek a zmírňování jejich následků,
- vypracovávání sociálních a humanitárních projektů a jejich uskutečňování v České republice i v zahraničí,

- provádění besed na různých typech škol s použitím vlastní dokumentace, pořádání sportovních, kulturních a humanitárních akcí pro děti a mládež.

Občanské sdružení ADRA je jedním z účastníků Panelu NNO. Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi Občanským sdružením ADRA a Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje s ohledem na krátké působení ADRY v Jihočeském kraji doposud uzavřena nebyla. (29)

1.4.7 Česká katolická charita - Diecézní charita České Budějovice

Zástupcem České katolické charity v Jihočeském kraji je Diecézní charita České Budějovice (dále jen „DCHČB“). Tato je evidovanou právnickou osobou dle Kodexu kanonického práva. Je jednou z šesti diecézních charit Charity Česká republika. Jedná se o neziskovou humanitární organizaci, která je významným nestátním poskytovatelem sociálně zdravotních služeb v Jihočeském kraji. Jejím zřizovatelem je Biskupství českobudějovické. DCHČB je součástí římskokatolické církve registrované a evidované v České republice podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, od níž odvozuje svou právní subjektivitu. (24)

Posláním DCHČB je pomoc lidem v nouzi bez ohledu na jejich příslušnost k rase, národnosti či náboženství. Její činnost spočívá v poskytování zdravotních, sociálních a ostatních služeb. V rámci zdravotních služeb DCHČB poskytuje ošetrovatelskou službu – jedná se o odbornou zdravotnickou péči přímo v domácnostech klientů. V rámci služeb sociálních zajišťuje DCHČB (24):

- pečovatelskou – terénní či ambulantní - službu lidem se sníženou soběstačností,
- osobní asistenci,
- službu odlehčovací,
- pobytovou službu – domovy pro seniory,
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením,
- terénní programy - jsou určeny lidem s rizikovým způsobem života,

- kontaktní centra - služby lidem ohroženým závislostí na návykových látkách,
- ambulantní službu – centra denních služeb a denní stacionáře,
- azylové domy, které poskytují pobytovou službu na přechodnou dobu lidem v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení,
- noclehárny – ambulantní služby lidem, kteří se ocitli bez přístřeší
- nízkoprahová denní centra - služby lidem bez přístřeší během dne,
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež - služby dětem ve věku od 6 do 26 let,
- sociální rehabilitace, jež nabízí specifické činnosti směřující k dosažení samostatnosti, nezávislosti a soběstačnosti osob,
- sociální poradenství poskytované jak na úrovni základní, tak i na úrovni odborné.

Diecézní charita České Budějovice je jedním z účastníků Panelu NNO.

1.5 Orgány krizového řízení

Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení, definuje následující orgány, jako orgány krizového řízení. Dále stanoví jejich působnost a pravomoc při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení. (1)

Krizový zákon definuje následující orgány jako orgány krizového řízení:

1.5.1 Vláda

Vláda při zajišťování připravenosti České republiky na krizové situace dle z. č. 240/2000Sb. § 4 odst. 1 ukládá úkoly ostatním orgánům krizového řízení, řídí a kontroluje jejich činnost, určuje ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad pro koordinaci přípravy na řešení konkrétní krizové situace v případě, kdy příslušnost ke koordinující funkci nevyplývá z působností stanovených ve zvláštním právním předpisu, zřizuje Ústřední krizový štáb jako svůj pracovní orgán k řešení krizových situací, stanoví průřezová a odvětvová kritéria pro určení prvku kritické infrastruktury, rozhoduje na základě seznamu předloženého Ministerstvem vnitra o prvcích kritické

infrastruktury a prvcích evropské kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je organizační složka státu. (1)

V odst. 2 tohoto zákona vláda řeší přípravu na krizové situace a při jejich řešení projednává s Českou národní bankou opatření, která se týkají působnosti této banky. (1)

Za nouzového stavu nebo za stavu ohrožení státu podle § 5 odst. 1 tohoto zákona lze na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezit právo na nedotknutelnost osoby a nedotknutelnost obydlí při evakuaci osoby z místa, na kterém je bezprostředně ohrožena na životě nebo zdraví, vlastnické a užívací právo právnických a fyzických osob k majetku (§ 29 a 31), pokud jde o nucené omezení práva vlastníka nebo uživatele z důvodu ochrany života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, které jsou ohroženy krizovou situací, přičemž je za toto omezení poskytnuta přiměřená náhrada, svobodu pohybu a pobytu ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací, právo pokojně se shromažďovat ve vymezeném prostoru území ohroženého nebo postiženého krizovou situací, právo provozovat podnikatelskou činnost, která by ohrožovala prováděná krizová opatření nebo narušovala, popřípadě znemožňovala jejich provádění, právo na stávku, pokud by tato stávka vedla k narušení, případně znemožnění záchranných a likvidačních prací. (1)

Vláda je oprávněna dle § 6 odst. 1 v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídít evakuaci osob a majetku z vymezeného území, zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území, ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky, bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostu za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace. (1)

Vláda dle § 6 odst. 2 v době trvání nouzového stavu je dále oprávněna nařídít povinné hlášení přechodné změny pobytu osob, kterou se rozumí opuštění místa trvalého pobytu osoby, k němuž je hlášena v místě, ze kterého byla organizovaně evakuována nebo které o své vůli opustila z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, pokud tato změna pobytu bude delší než 3 dny, přijmout opatření k ochraně státních hranic, k pobytu cizinců nebo osob bez státní příslušnosti, v oblasti zbraní, výbušnin,

nebezpečných chemických látek a přípravku, jaderných zařízení a zdrojů ionizujícího záření, nařídít přemístění osob ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody do jiné věznice nebo vyloučit volný pohyb těchto osob mimo věznici, nařídít nasazení vojáku v činné službě a jednotek požární ochrany k provádění krizových opatření, nařídít vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou v krizové situaci vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce a nařídít přednostní zásobování:

- dětských, zdravotnických nebo sociálních zařízení,
- ozbrojených sil, bezpečnostních sborů a složek integrovaného záchranného systému, pokud se podílejí na plnění krizových opatření,
- prvku kritické infrastruktury, a to v nezbytném rozsahu. (1)

Vláda v době trvání stavu ohrožení státu je dle § 7 odst. 1 písmen a), b), c) tohoto zákona vedle opatření uvedených v § 6 odst. 1 a 2 oprávněna nařídít, omezení vstupu na území České republiky osobám, které nejsou občany České republiky, omezení držení a nošení střelných zbraní a střeliva, zvýšenou kontrolní činnost na úseku zabezpečení skladovaných střelných zbraní, střeliva, munice, výbušnin, jaderných materiálů, zdrojů ionizujícího záření, nebezpečných chemických látek, biologických agens a geneticky modifikovaných organismů. (1)

1.5.2 Ministerstva a jiné správní úřady

Ministerstva a jiné ústřední správní úřady dle § 9 odst. 1 zajišťují připravenost na řešení krizových situací v jejich působnosti. Dále dle odst. 2 zřizují pracoviště krizového řízení, zpracovávají plán, který obsahuje souhrn krizových opatření a postupu k řešení krizových situací, krizový plán schvaluje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu, zřizují krizový štáb jako pracovní orgán k přípravě na krizové situace a k jejich řešení, jehož složení a úkoly určí a věcné, organizační a administrativní podmínky pro jeho činnost zajistí ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu, zajišťují na základě vyžádání jiného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu provedení odborných prací vyplývajících z jejich působnosti, poskytují na požádání podklady ministerstvům, krajským úřadům a

obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, vyžadují potřebné podklady od krajských úřadů a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a stanovují podřízeným územním správním úřadům povinnost poskytovat na vyžádání podklady pro zpracování krizových plánů krajů. (1)

V § 10, 11 a 12 stanoví tento zákon působnost a pravomoc při přípravě na krizové situace pro Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo dopravy a spojů a Ministerstvo informatiky.(1)

1.5.3 Česká národní banka

Dle § 13 odst. 1 tohoto zákona Česká národní banka při přípravě na krizové situace a jejich řešení zřizuje krizový štáb, plní úkoly stanovené v § 9 odst. 2 písm. a) a d) a koordinuje s vládou opatření, která se dotýkají působnosti České národní banky.(1)

Dle § 13 odst. 2 Česká národní banka zpracovává krizový plán v oblasti měnové politiky a bankovníctví a spolupracuje s ministerstvy při zpracovávání jejich krizových plánů.(1)

Dle § 13 odst. 3 krizový plán České národní banky schvaluje její guvernér.(1)

1.5.4 Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje

Zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení definoval následující orgány kraje a další orgány s působností na území kraje:

1.5.4.1 Hejtman

Dle § 14 odst. 1 zajišťuje připravenost kraje na řešení krizových situací a ostatní orgány kraje se na této připravenosti podílejí. Dle odst. 2 hejtman řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností na území kraje, orgány obcí s rozšířenou působností, orgány obcí nebo právnickými osobami a fyzickými osobami. Za tímto účelem:

- zřizuje a řídí bezpečnostní radu kraje,
- zřizuje a řídí krizový štáb kraje,

- schvaluje po projednání v bezpečnostní radě kraje krizový plán kraje,
- vyžaduje od hasičského záchranného sboru kraje údaje podle § 15 odst. 3.

Hejtman dle odst. 3 v době krizového stavu:

- koordinuje záchranné a likvidační práce, poskytování zdravotnické pomoci, provádění opatření k ochraně veřejného zdraví a k zajištění bezodkladných pohřebních služeb,
- koordinuje nouzové ubytování, nouzové zásobování pitnou vodou, potravinami a dalšími nezbytnými prostředky k přežití obyvatelstva,
- koordinuje zajištění ochrany majetku na území, kde byla provedena evakuace.

Hejtman je za stavu nebezpečí dle odst. 4 oprávněn nařídit:

- pracovní povinnost, pracovní výpomoc nebo poskytnutí věcného prostředku pro řešení krizové situace,
- bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostu za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace,
- vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce,
- přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek integrovaného záchranného systému, podílejících se na plnění krizových opatření, a v nezbytném rozsahu také prvku kritické infrastruktury,
- zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě,
- hlášení přechodné změny pobytu osob,
- evakuaci obyvatelstva,
- zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území. (1)

1.5.4.2 Krajský úřad

Za účelem zajištění připravenosti kraje na řešení krizových situací dle § 14a poskytuje součinnost hasičskému záchrannému sboru kraje při zpracování krizového plánu kraje a plní úkoly podle krizového plánu kraje. (1)

Dále dle odst. 2 za účelem plnění úkolu podle odstavce 1 zřizuje pracoviště krizového řízení. (1)

1.5.4.3 Hasičský záchranný sbor kraje

Dle § 15 při přípravě na krizové situace a jejich řešení organizuje součinnost mezi správními úřady a obcemi v kraji, vede přehled možných zdrojů rizik a provádí analýzy ohrožení, zpracovává krizový plán kraje, zpracovává krizový plán obcí s rozšířenou působností, plní úkoly stanovené Ministerstvem vnitra a úkoly stanovené hejtmanem v rozsahu krizového plánu kraje a starostou obce s rozšířenou působností v rozsahu krizového plánu obce s rozšířenou působností a předává Ministerstvu vnitra, hejtmanovi a starostovi obce s rozšířenou působností na jejich žádost údaje podle § 15 odst. 3. (1)

Příslušný správní úřad za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení poskytuje hasičskému záchrannému sboru kraje na vyžádání v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů způsobem zajišťujícím dálkový přístup údaje vedené v základním registru obyvatel, základním registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánu veřejné moci, základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí⁴, agendovém informačním systému evidence obyvatel, informačním systému cizinců, registru silničních vozidel, centrálním registru silničních vozidel a v registru řidičů. (1)

Hasičský záchranný sbor kraje je oprávněn za účelem přípravy na krizové situace vyžadovat, shromažďovat a evidovat údaje o kapacitách zdravotnických, ubytovacích, stravovacích zařízení, předmětu a rozsahu činnosti právnických osob a podnikajících fyzických osob v oblasti výroby a služeb, výrobních programech a výrobních kapacitách, rozsahu zásob surovin, polotovaru a hotových výrobků. Dále má možnost vyžadovat množství používaných nebo skladovaných nebezpečných látek,

množství zadržené vody ve vodních nádržích. Tyto informace může vyžadovat, pouze pokud jsou nezbytné pro zpracování krizových plánů pro přípravu a řešení krizových situací. (1)

Hasičský záchranný sbor kraje dle odst. 4 seznamuje obce a právnické nebo fyzické osoby na jejich žádost s charakterem možného hrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení a vytváří podmínky pro činnost krizového štábu kraje a krizového štábu obce s rozšířenou působností. Dále vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob a předává údaje v ní vedené Ministerstvu vnitra. (1)

Hasičský záchranný sbor kraje dle § 15a při zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu obce s rozšířenou působností vyžaduje součinnost orgánu kraje a obcí, organizačních složek státu, právnických osob a podnikajících fyzických osob a dalších subjektu, je-li to nezbytné. (1)

1.5.4.4 Policie České republiky

Dle § 16 zajišťuje připravenost k řešení krizových situací spojených s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem na území kraje. Dále je Policie České republiky za účelem uvedeným v odstavci 1 oprávněna vyžadovat od hasičského záchranného sboru kraje údaje, které tento shromažďuje. (1)

1.5.5 Orgány obce s rozšířenou působností

Starosta obce s rozšířenou působností dle § 18 odst. 1 zajišťuje připravenost správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací. Ostatní orgány obce s rozšířenou působností se na této připravenosti podílejí. Dle odst. 2 řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení krizových situací a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, orgány obcí, právnickými osobami a fyzickými osobami ve správním obvodu obce s rozšířenou působností. Za tímto účelem:

- zřizuje a řídí bezpečnostní radu obce s rozšířenou působností pro území správního obvodu obce s rozšířenou působností,
- organizuje přípravu správního obvodu obce s rozšířenou působností na krizové situace a podílí se na jejich řešení,
- schvaluje po projednání v bezpečnostní radě obce s rozšířenou působností krizový plán obce s rozšířenou působností,
- vyžaduje od hasičského záchranného sboru kraje údaje. (1)

Starosta obce s rozšířenou působností dle odst. 3 zřizuje a řídí krizový štáb. Dále zajišťuje za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce s rozšířenou působností. Také plní úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při přípravě na krizové situace a při jejich řešení a odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra. (1)

Obecní úřad obce s rozšířenou působností dle § 19 za účelem zajištění připravenosti správního obvodu obce s rozšířenou působností na řešení krizových situací poskytuje součinnost hasičskému záchrannému sboru kraje při zpracování krizového plánu kraje a při zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností, plní úkoly podle krizového plánu obce s rozšířenou působností, vede evidenci údajů o přechodných změnách pobytu osob a vede přehled možných o zdrojích nebezpečí. Dále Obecní úřad obce s rozšířenou působností za účelem plnění úkolu podle odstavce 1 zřizuje pracoviště krizového řízení. (1)

1.5.6 Orgány obce

Starosta obce dle § 21 zajišťuje připravenost obce na řešení krizových situací. Ostatní orgány obce se na této připravenosti podílejí. Starosta obce dále za účelem přípravy na krizové situace a jejich řešení může zřídit krizový štáb obce jako svůj pracovní orgán a zajistit za krizové situace provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu obce. Správní úřady se sídlem na území obce,

právnícké osoby a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit. V době krizového stavu starosta obce zabezpečuje:

- varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánu krizového řízení, pokud tak již neučinil hasičský záchranný sbor kraje,
- nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatelstva,
- zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení krizové situace. (1)

Obecní úřad dále za účelem zajištění připravenosti obce na řešení krizových situací organizuje přípravu obce na krizové situace, poskytuje obecnímu úřadu obce s podklady a informace potřebné ke zpracování krizového plánu obce s rozšířenou působností, podílí na zajištění veřejného pořádku a plní úkoly stanovené krizovým plánem obce s rozšířenou působností při přípravě na krizové situace a jejich řešení.

Obecní úřad dále seznamuje právnícké a fyzické osoby v místě s charakterem možného ohrožení, s připravenými krizovými opatřeními a se způsobem jejich provedení. (1)

Při vyhlášení nouzového stavu nebo stavu nebezpečí starosta obce dle § 22 zajišťuje provedení krizových opatření v podmínkách obce. Je-li k tomuto účelu nutné vydat nařízení obce, nabývá nařízení obce účinnosti okamžikem jeho vyvěšení na úřední desce obecního úřadu. (1)

2 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem předkládané diplomové práce bylo:

- Analyzovat činnosti nestátních neziskových organizací při zvládnání krizových a mimořádných situací.

Hypotézy diplomové práce byly formulovány:

- Systém spolupráce mezi orgány krizového řízení a neziskovými organizacemi je dostatečný.
- Činnost neziskových organizací při zvládnání krizových a mimořádných situací je důležitým faktorem.

3 METODIKA

Metodika práce spočívala ve shromáždění a následném prostudování informací z dostupné literatury, platných právních předpisů a internetových stránek. Dalším krokem bylo prostudování dokumentů, zejména pak dohod o plánované pomoci na vyžádání uzavřených mezi nestátními neziskovými organizacemi zapojenými do IZS v rámci Jihočeského kraje, tedy Dohody o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků panelu nestátních neziskových organizací při přípravě na mimořádné události a krizové situace a při jejich řešení, který jsem získal na Krajském úřadě v Českých Budějovicích. Na každou neziskovou organizaci, která je zapojena do řešení mimořádných a krizových situací v Jihočeském kraji byl odeslán dotazník, kterým byly získány informace potřebné k vypracování této diplomové práce, která řeší problematiku Úloha a možnosti nestátních neziskových organizací při řešení krizových situací a systém spolupráce mezi nimi a orgány krizového řízení. V zadání diplomové práce je, že bude proveden strukturovaný rozhovor, ale od tohoto jsem musel upustit z důvodu, že převážná část neziskových organizací si přála zaslat dotazník s otázkami. Z dvou neziskových organizací se dotazník vůbec nevrátil, a tedy pro zjištění odpovědí na otázky z dotazníků byla využita dostupná literatura, právní předpisy a internetové stránky jednotlivých neziskových organizací.

Výsledkem bylo získání celkového přehledu v dané problematice. Získané informace byly vyhodnoceny za účelem vypracování závěru.

3.1 Dotazník k diplomové práci

Organizace:

Dotazovaný zástupce:

Datum:

Otázka č. 1: Jaká je úloha Vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí, či krizových situací?

Otázka č. 2: Jaké jsou možnosti Vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva v přípravě a následném řešení mimořádných událostí, či krizových situací (např. materiální, finanční a lidské zdroje)?

Otázka č. 3: Jsou podle Vašeho názoru v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí, či krizových situacích, využity veškeré služby, které nabízíte?

Otázka č. 4: Byla v minulosti při mimořádné události, či krizové situaci vyžádána pomoc Vaší organizace cestou IZS nebo jakýmkoli orgánem krizového řízení (např. krajský úřad)?

Otázka č. 5: Uveďte, s jakými orgány krizového řízení, či složkami IZS má vaše organizace v rámci Jihočeského kraje uzavřené dohody o plánované pomoci na vyžádání?

Otázka č. 6: S jakými orgány krizového řízení, či složkami IZS spolupracujete?

Otázka č. 7: Spolupracuje Vaše organizace s ostatními neziskovými organizacemi?

4 VÝSLEDKY

4.1 Panel nestátních neziskových organizací

V roce 2010 byla uzavřena Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků panelu nestátních neziskových organizací (dále jen „Panelu NNO“) při přípravě na mimořádné události, krizové situace a při jejich řešení.

Účastníky panelu jsou tyto nestátní neziskové organizace:

- Oblastní spolek Českého Červeného kříže České Budějovice,
- Občanské sdružení ADRA,
- Diecézní charita České Budějovice,
- Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Krajské sdružení hasičů kraj Jihočeský.

Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků panelu nestátních neziskových organizací při přípravě na mimořádné události a krizové situace a při jejich řešení byla uzavřena za účelem koordinace účastníků Panelu NNO při poskytování sil, prostředků a činností Jihočeskému kraji při řešení mimořádných událostí a krizových situací. Předmětem Dohody je dle čl. III odst. 1 Dohody závazek účastníků Panelu NNO spolupracovat v rámci Panelu NNO s Jihočeským krajem při přípravě na mimořádné události a krizové situace a při jejich řešení v rozsahu a za podmínek v Dohodě uvedených. Hlavním záměrem je spolupráce a koordinace činnosti a poskytování sil a prostředků účastníků Panelu NNO za účelem pomoci Jihočeskému kraji prostřednictvím koordinátora Panelu NNO, kterým je pověřen Oblastní spolek Českého červeného kříže České Budějovice (dále jen „Koordinátor“).

Jak je uvedeno v čl. III odst. 3. Dohody, pomoc Jihočeskému kraji účastníky Panelu NNO spočívá především v poskytnutí jejich sil, prostředků a činností k zabezpečování pomoci postiženému obyvatelstvu na stanoveném území zasaženém mimořádnou událostí nebo krizovou situací. Jedná se o pomoc při evakuaci obyvatelstva, poskytování první pomoci, pečovatelské služby, pomoc při poskytování

nouzového ubytování, stravování a ostatních opatření nouzového přežití, humanitární pomoci, pomoci psychologické, psychosociální, sociální nebo duchovní.

Článek V. Dohody specifikuje úkoly účastníků Panelu NNO. Koordinátor dle odst. Článku V. Dohody organizuje setkání zástupců účastníků Panelu NNO, vede evidenci o využitelných silách, prostředcích a činnostech účastníků Panelu NNO, vede aktuální plán vyrozumění účastníků Panelu NNO, prověřuje plán vyrozumění účastníků Panelu NNO a zástupců Jihočeského kraje. Při aktivaci Panelu NNO Koordinátor oznamuje jeho aktivaci účastníkům panelu NNO a aktivaci dispečinku Koordinátora, koordinuje činnost Panelu NNO, ukládá cestou dispečinku Koordinátora úkoly jednotlivým účastníkům Panelu NNO, organizuje společná jednání zástupců účastníků Panelu NNO, poskytuje účastníkům Panelu NNO přehlednou zprávu o celkové situaci a činnosti Panelu NNO, poskytuje podporu silám účastníků Panelu NNO určeným k využití pro Jihočeský kraj a poskytuje vedoucímu krizového štábu kraje hlášení o činnosti Panelu NNO.

Účastníkům Panelu NNO je v čl. V. odst. 2 Dohody uloženo účastnit se setkání zástupců účastníků Panelu NNO, předávat Koordinátorovi na základě jeho výzvy aktuální evidenci sil, prostředků a činností využitelných pro řešení mimořádných událostí a krizových situací, předávat Koordinátorovi aktuální údaje do plánu vyrozumění a účastnit se jeho prověření, zpracovávat „Plán krizové připravenosti“ dle krizového zákona. Dále je účastníkům Panelu NNO uloženo po jeho aktivaci spolupracovat s dispečinkem Koordinátora, oznamovat dispečinku Koordinátora přehled sil, prostředků a činností určených k využití pro Jihočeský kraj a podle svých možností zabezpečovat pomoc postiženému obyvatelstvu, oznamovat dispečinku Koordinátora požadavek na chybějící síly, prostředky a činnosti na zabezpečení pomoci postiženému obyvatelstvu, poskytovat pomoc v rozsahu pokynů vedoucího krizového štábu kraje, vést průkaznou evidenci o použitých silách, prostředcích a činnostech a poskytovat Koordinátorovi jedenkrát denně zprávu o své činnosti ve prospěch Panelu NNO.

Jihočeskému kraji je v čl. V. odst. 3 dohody uloženo.

- účastnit se setkání a cvičného vyrozumění zástupců účastníků Panelu NNO,

- spolupracovat s Koordinátorem při evidenci sil, prostředků a činností účastníků Panelu NNO,
- informovat účastníky Panelu NNO o rozsahu poskytované pomoci ve smyslu pokynu vedoucího krizového štábu a o náležitostech vedení dokumentace,
- oznamovat dispečinku Koordinátora, které síly, prostředky a činnosti jsou starosty postižených obcí pro pomoc postiženému obyvatelstvu vyžadovány,
- přispívat na podporu činnosti jednotlivých účastníků Panelu NNO a na účast plánovaných cvičení složek IZS, při kterých bude činnost Panelu NNO procvičována.

4.2 Oblastní spolek Českého Červeného kříže České Budějovice

Organizace: OS ČČK České Budějovice

Dotazovaný zástupce: Jitka Kosáčková

Datum: 3. 4. 2012

Otázka č. 1: Jaká je úloha vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací?

Je občanské sdružení a v případě potřeby se podílí na zajištění nouzového přežití obyvatelstva, péči o nezraněné osoby či poskytování humanitární pomoci.

Otázka č. 2: Jaké jsou možnosti vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací (např. materiální, finanční a lidské zdroje)?

Humanitární jednotka ČČK České Budějovice zajišťuje:

- Provoz evakuačních center – ve spolupráci s evakuačními komisemi zajišťuje všestrannou péči o osoby náhradně ubytované včetně poskytnutí základní humanitární pomoci (hygienické potřeby, náhradní ošacení) a poradenství v nastalé situaci.

- Systém nouzového ubytování ČČK – umožňuje v krátké době zřídit a vést vlastní evakuační středisko pro 300 osob v objektech typu škol či sportovních hal.
- Sběr a distribuce humanitární pomoci a organizace činnosti dobrovolníků, poskytování personální i věcné humanitární pomoci zejména při rozsáhlých mimořádných událostech.
- Psychosociální pomoc – základní psychosociální pomoc a podpora postiženým.
- Druhosledová péče při mimořádných událostech – rychlé zajištění péče o nezraněné při méně rozsáhlých událostech (evakuace panelových domů při požárech, hromadná neštěstí, lokální povodně apod.)

Humanitární jednotka má 28 členů v následujícím složení:

- Humanitární družstvo - 10 osob
- Technické družstvo - 5 osob
- Zdravotnické družstvo - 5 osob
- Psychosociální intervenční tým - 5 osob
- Velení - 3 osoby (1x velitel jednotky, 2x zástupce velitele)

Dostupné prostředky v rámci Jihočeského kraje:

- vysoušeč vlhkého zdiva elektrický 169 ks
- teplomet naftový 153 ks
- přikrývka vlněná 410 ks
- balíček základních hygienických potřeb 350 bal.
- skládací polní lehátko 30 ks
- nosítka plátěná skládací 119 ks
- materiál pro nouzové stravování pro 640 osob
- osvětlovací souprava
- elektrocentrála 220 V 2 ks
- elektrocentrála 380 V 1 ks
- stan 5 x 20 m 1 ks

Otázka č. 3: Jsou podle Vašeho názoru v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situacích využity veškeré služby, které nabízíte?

V současné době jsou využity veškeré naše služby, které můžeme pro řešení této problematiky nabídnout.

Otázka č. 4: Byla v minulosti při mimořádné události či krizové situaci vyžádána pomoc vaší organizace cestou IZS nebo jakýmkoli orgánem krizového řízení (např. krajský úřad)?

V roce 2002 a 2009 při rozsáhlých povodních byla pomoc vyžádána ze strany složky integrovaného záchranného systému Hasičského sboru Jihočeského kraje. Dále byla pomoc vyžádána ze strany oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích. Zde je organizace vázána dohodou o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu NNO při přípravě na mimořádné události a při jejich řešení.

Otázka č. 5: Uveďte, s jakými orgány krizového řízení či složkami IZS má vaše organizace v rámci Jihočeského kraje uzavřené dohody o plánované pomoci na vyžádání?

- Dohoda o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání, uzavřená mezi OS ČČK České Budějovice a HZS Jihočeského kraje s platností pro všechny OS ČČK Jihočeského kraje.
- Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu NNO při přípravě na mimořádné události a při jejich řešení.

Otázka č. 6: S jakými orgány krizového řízení či složkami IZS spolupracujete?

- oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích,
- všechny obce s rozšířenou působností v jihočeském kraji,
- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje,

- Policie České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba.

Otázka č. 7: Spolupracuje vaše organizace s ostatními neziskovými organizacemi?

V rámci Panelu NNO:

- Občanské sdružení ADRA,
- Diecézní charita České Budějovice.

4.3 Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

Organizace: Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Jč. Kraje

Dotazovaný zástupce: Václav Žižka – starosta

Datum: 16. 4. 2012

Otázka č. 1: Jaká je úloha vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací?

Jednotky Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska jsou zařazeny v IZS a dále jsou zařazeny v Panelu NNO. Cílem SHČMS je spolupůsobit při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí život, zdraví nebo majetek.

Otázka č. 2: Jaké jsou možnosti vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací (např. materiální, finanční a lidské zdroje)?

Dle vybavení jednotlivých SDH a dle požadavků na řešení mimořádných událostí z hlediska potřeby lidských zdrojů.

Otázka č. 3: Jsou podle Vašeho názoru v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situacích, využity veškeré služby, které nabízíte?

V současné době jsou využity veškeré naše služby, které můžeme pro řešení této problematiky nabídnout.

Otázka č. 4: Byla v minulosti při mimořádné události či krizové situaci vyžádána pomoc vaší organizace cestou IZS nebo jakýmkoli orgánem krizového řízení (např. krajský úřad)?

Veškeré zásahy, které provádí JSDH zařazené v IZS na výzvu operačního střediska. V případě oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích (Panelu NNO) to byla pomoc při povodních.

Otázka č. 5: Uveďte, s jakými orgány krizového řízení či složkami IZS má vaše organizace v rámci Jihočeského kraje uzavřené dohody o plánované pomoci na vyžádání?

Vyplývá z IZS a Panelu NNO - Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu NNO při přípravě na mimořádné události a při jejich řešení, tedy oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích.

Otázka č. 6: S jakými orgány krizového řízení či složkami IZS spolupracujete?

- oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích,
- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje,
- Policie České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba.

Otázka č. 7: Spolupracuje vaše organizace s ostatními neziskovými organizacemi?

V rámci Panelu NNO:

- Český červený kříž,
- Občanské sdružení ADRA,
- Diecézní charita České Budějovice.

4.4 Vodní záchranná služba Českého červeného kříže

Organizace: MS VZS ČČK Č. Krumlov

Dotazovaný zástupce: Ing. Milan Bukáček

Datum: 10. 4. 2012

Otázka č. 1: Jaká je úloha vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací?

Vodní záchranná služba ČČK MS Č. Krumlov je samostatné občanské neziskové sdružení, člen ILS (International Life Saving Federation). Zabezpečuje preventivní a záchrannou činnost a poskytování první pomoci ve vodě a v její bezprostřední blízkosti. Zasahuje v desítkách případů, kdy v mnoha z nich je přímo ohrožen život osob a zabrání také materiálovým škodám.

Otázka č. 2: Jaké jsou možnosti vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací (např. materiální, finanční a lidské zdroje)?

Vyčleňuje síly a prostředky na základě smlouvy s HZS Jihočeského kraje. Vodní záchranná služba ČČK Jihočeského kraje (VZS ČČK JK) poskytne pomoc na vyžádání HZS Jihočeského kraje - záchranný odřad ve složení 1+5 do 5 hodin od obdržení výzvy.

- Záchranný odřad může samostatně působit až 3 dny
- K dispozici je vycvičený záchranářský pes Hissimo History Kelečský poklad (zkoušky vyhledávání utonulých osob, záchrana osob voda a led, vyhledávání živých a mrtvých osob laviny a sutiny), psod Ing. Milan Bukáček (tel. 606 270 047)

V letní turistické sezoně tj. červenec až srpen záchranný tým ve složení 1+2 záchranáři s motorovým člunem a záchrannými prostředky (viz Vyčleněné síly a prostředky) do 5 minut od obdržení výzvy:

- MS Č. Budějovice ze stanice VZS v prostoru Modřín, v prostoru odpovědnosti Modřín, Lipno, Přední Výtoň, N. Domky, Frymburk
- MS Č. Krumlov ze základny VZS v prostoru D. Vltavice v prostoru odpovědnosti D. Vltavice, Kovářov, Hruštičce, Hrdoňov, Kyselov, Radslav, Černá v Pošumaví.

V zimní sezoně leden – březen (v případě provozu ledové dráhy na Lipně) o víkendech v době od pátku 19.00 hodin do neděle 17.00 hodin záchranný tým ve složení 2 záchranářů a záchrannými prostředky (viz vyčleněné síly a prostředky) do 5 minut od obdržení výzvy:

- MS Č. Budějovice ze stanice VZS v prostoru Modřín, v prostoru odpovědnosti Modřín, Lipno, Přední Výtoň, N. Domky,
- MS Č. Krumlov ze základny VZS v prostoru D. Vltavice v prostoru odpovědnosti D. Vltavice, Kovářov, Hruštičce, Hrdoňov, Kyselov, Radslav, Černá v Pošumaví.

Dostupné prostředky:

- 1 x motorový člun 6 m, motor 50,
- 1 x podvozek pod člun,
- 1 x záchranná pomůcka,
- 1 x sonar,
- 1 x evakuační nosítka SKED,
- 1 x evakuační nosítka vakuová a dlahy,
- 1 x krční límec univerzál,
- 1 x zdravotní brašna,
- 2 x páteřní deska AQUA B,
- 4 x souprava potápěče,
- 6 x vesta plovací extrém pro,

- 3 x signální lano pro potápěče,
- 6 x přilba ochranná,
- 4 x záchranný oblek Rescue.

Otázka č. 3: Jsou podle Vašeho názoru v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situacích využity veškeré služby, které nabízíte?

V současné době jsou využity veškeré naše služby, které můžeme pro řešení této problematiky nabídnout.

Otázka č. 4: Byla v minulosti při mimořádné události či krizové situaci vyžádána pomoc vaší organizace cestou IZS nebo jakýmkoli orgánem krizového řízení (např. krajský úřad)?

Zásahy k ohroženým osobám na Lipenské přehradě v desítkách případů. Nejrozsáhlejší zásah byl při pátrání po rybářích na Lipenské přehradě na konci minulého roku. Tento zásah začal dne 4. 12. 2011 v ranních hodinách. První den se podařilo jednoho z rybářů zachránit a převést do nemocnice. Dále bylo s využitím motorového člunu Povodí Vltavy zahájeno zároveň pátrání po pohřešovaných německých rybářích. Pátrací akce dále pokračovala téhož dne propátráváním přílehlých břehů z vody a dále rojnicí po břehu, včetně nasazením potápěčů HZS, bez úspěchu. Pro policejní potápěče nebylo překážkou pro výtečně provedenou a zorganizovanou práci, kousek po kousku v pravidelných intervalech se střídali po dvojicích v propátrávání předpokládaných prostor utonulých rybářů. Ke slovu přišla i fenka Hissimo, která dostala šanci ukázat své schopnosti a po půlhodinovém pátrání označila místo, které však po částečném propátrání potápěčem zůstalo bez nálezu. Dne 8. 12. 2011 bylo opět nasazeno několik záchranných týmů. Kolem 11.00 hodin byla nalezena těla obou rybářů, v prostoru cca 20m od místa, které označila fenka Hissimo.

Otázka č. 5: Uved'te, s jakými orgány krizového řízení, či složkami IZS má vaše organizace v rámci Jihočeského kraje uzavřené dohody o plánované pomoci na vyžádání?

- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje,
- připravuje se dohoda se ZZS JK.

Otázka č. 6: S jakými orgány krizového řízení či složkami IZS spolupracujete?

- oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích,
- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje,
- Policie České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba.

Otázka č. 7: Spolupracuje vaše organizace s ostatními neziskovými organizacemi?

- Oblastní spolek Českého červeného kříže,
- Jihočeská záchranná brigáda kynologů.

4.5 Horská služba České republiky

Organizace: Horská služba ČR, o.p.s.

Dotazovaný zástupce: náčelník oblasti Michal Jand'ura

Datum: 2. 4. 2012

Otázka č. 1: Jaká je úloha vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací?

Horská služba ČR je složka IZS na vyžádání dle §21 zák. č. 239/2000 Sb. o IZS. Zajišťuje záchranné činnosti na českých horách a bezpečnost návštěvníků hor. Na vyžádání složek IZS zajišťuje Horská služba záchrannou činnost i mimo vymezené oblasti nebo v zahraničí. Tuto záchrannou činnost zajišťuje ve vymezených oblastech a

těmito jsou *Šumava*, Krušné hory, Jizerské hory, Krkonoše, Orlické hory, Jeseníky, Beskydy. Smlouvy jsou uzavřeny s: HZS GR ČR, PČR, AČR, ZZS krajů dle působnosti HS

Otázka č. 2: Jaké jsou možnosti vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací (např. materiální, finanční a lidské zdroje)?

Dle uzavřených smluv, poskytuje HS při vyžádání složkou IZS veškeré síly a prostředky k zajištění mimořádné události: vozidla, technický materiál, zdravotnický materiál, lidské zdroje.

Horská služba ČR při své činnosti zejména:

- organizuje a provádí záchranné pátrací akce v horském terénu,
- provádí první pomoc a zajišťuje transport zraněných,
- vytváří podmínky pro bezpečnost návštěvníků hor,
- zajišťuje provoz záchranných a ohlašovacích stanic,
- provádí instalaci a údržbu výstražných a informačních zařízení,
- informuje veřejnost o povětrnostních a sněhových podmínkách na horách,
- spolupracuje s orgány veřejné správy, ochrany přírody a životního prostředí a jinými orgány a organizacemi,
- dokumentuje úrazovost a vyhodnocuje příčiny,
- provádí hlídkovou činnost na svém teritoriu,
- provádí lavinové pozorování,
- spolupracuje s ostatními organizacemi v České republice i v zahraničí.

Otázka č. 3: Jsou podle Vašeho názoru v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situacích využity veškeré služby, které nabízíte?

V současné době jsou využity veškeré naše služby, které můžeme pro řešení této problematiky nabídnout.

Otázka č. 4: Byla v minulosti při mimořádné události, či krizové situaci vyžádána pomoc vaší organizace cestou IZS nebo jakýmkoli orgánem krizového řízení (např. krajský úřad)?

- Šumava při orkánu „Kyrill“,
- povodně Jizerské hory,
- povodně Morava 2003,
- využití kynologů Horské služby v Bámě v roce 2003 při zemětřesení.

Otázka č. 5: Uved'te, s jakými orgány krizového řízení či složkami IZS má vaše organizace v rámci Jihočeského kraje uzavřenou dohodu o plánované pomoci na vyžádání?

- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje,
- Policie České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba.

Otázka č. 6: S jakými orgány krizového řízení či složkami IZS spolupracujete?

- oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích,
- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje,
- Policie České republiky,
- Zdravotnická záchranná služba.

Otázka č. 7: Spolupracuje vaše organizace s ostatními neziskovými organizacemi?

- Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

4.6 Jihočeská záchranná brigáda kynologů

Organizace: Jihočeská záchranná brigáda kynologů

Dotazovaný zástupce: Jaroslav Sedlák

Datum: 3. 4. 2012

Otázka č. 1: Jaká je úloha vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací?

Jihočeská záchranná brigáda kynologů je jako občanské sdružení samostatným subjektem Svazu záchranných brigád kynologů České republiky. Stojí na dlouholeté tradici, provozované v Českém Krumlově v rámci tehdejší 2. brigády záchranných psů ČSSR od roku 1972. Je rovněž začleněna v Českomoravské kynologické unii, jejímž prostřednictvím je členem i mezinárodní organizace FCI.

Otázka č. 2: Jaké jsou možnosti vaší organizace v oblasti ochrany obyvatelstva v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací (např. materiální, finanční a lidské zdroje)?

Jihočeskou pohotovostní jednotku tvoří dvě družstva (50 osob) momentálně nejlépe vycvičených psů s těmi nejzkušenějšími psovody. Ve spolupráci s ostatními složkami IZS, především pak s Policií ČR a její kriminální službou, se ochotně zúčastňují na území Jihočeského kraje i mimo region praktických nasazení nejrůznějšího zaměření. Značnou část jejich zásahů tvoří kromě hledání obětí trestných činů i pátrací akce na vodních plochách při hledání utonulých. Členové jihočeské pohotovostní jednotky jsou voláni ke spolupráci složkami IZS v průměru dvacetkrát za rok.

Dostupné síly:

- aktuálně 70 členů vč. mládeže pro případ potřeby většího počtu lidí,
- 45 dospělých psů použitelných pro střední úroveň vyhledávacích prací,
- 16 – 20 psů kvalifikovaných pro nejnáročnější vyhledávací práce,
- 8 osob s nejvyšší kynologickou kvalifikací schopných vést a vyhodnocovat vyhledávací akce,
- 6 psů kvalifikovaných pro vyhledávací práce ve vodě.

Dostupné prostředky:

- 3 nafukovací raftové čluny,
- 1 benzinový motor Yamaha pro provoz raftového člunu,
- 3 soupravy pádel ke člunům (celkem 18 ks),
- 18 záchranných vest ke třem člunům,
- 1 budova – výcviková základna.

Otázka č. 3: Jsou podle Vašeho názoru v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situacích využity veškeré služby, které nabízíte?

V současné době jsou využity veškeré naše služby, které můžeme pro řešení této problematiky nabídnout.

Otázka č. 4: Byla v minulosti při mimořádné události či krizové situaci vyžádána pomoc vaší organizace cestou IZS nebo jakýmkoli orgánem krizového řízení (např. krajský úřad)?

JČZBK slaví v letošním roce své 40. výročí existence. Po celou dobu je podle potřeby využívána jednotlivci i státními orgány. Jedním z příkladů je prohledávání prostoru vymezeného kriminální policií na základě sdělených indicií. Prostor byl zcela výjimečný ne svým rozsahem, ale více než metrovou vrstvou neuvěřitelně zapáchajících odpadků navršených v rozloze celého domku, včetně celé řady nejrůznějších potravin v menším či větším stadiu rozkladu.

Otázka č. 5: Uved'te, s jakými orgány krizového řízení či složkami IZS má vaše organizace v rámci Jihočeského kraje uzavřené dohody o plánované pomoci na vyžádání?

- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje,
- Policie České republiky.

Otázka č. 6: S jakými orgány krizového řízení či složkami IZS spolupracujete?

- oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích,
- Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje,
- Policie České republiky.

Otázka č. 7: Spolupracuje Vaše organizace s ostatními neziskovými organizacemi?

- Český červený kříž,
- Vodní záchranná služba Český Krumlov.

4.7 Občanské sdružení ADRA

Působí jako občanské sdružení, založené na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, jehož cílem je poskytovat humanitární, sociální a rozvojovou pomoc v České republice i v zahraničí. ADRA se v České republice aktivně zapojuje do pomoci při mimořádných událostech od roku 1997, kdy zasáhly velkou část Moravy rozsáhlé povodně. V následujícím desetiletí ADRA pomáhala při povodních v letech 1998 v Orlických horách, v roce 2002 v jižních Čechách a Středočeském kraji, v roce 2006 na jižní Moravě, v roce 2009 na Novojičínsku a Jesenicku a také v roce 2010 na Přerovsku, jižní Moravě, Děčínsku a Liberecku. Pomoc organizace ADRA zasaženým obyvatelům se zaměřuje na několik oblastí – vždy záleží na aktuálních potřebách lidí zasažených mimořádnou událostí. Je to např. pomoc materiální, dobrovolnická, psychosociální nebo také finanční.

Zaměřuje se na poskytnutí pomůcek pro úklid následků povodně. Jsou to např. čisticí prostředky (Savo, JAR, mýdlo atd.), nářadí (vědro, hadry, lopaty, košťata) ochranné pomůcky (rukavice, pláštěnky, desinfekce) a také v případě potřeby trvanlivé potraviny. Tyto pomůcky jsou uloženy ve skladech v Praze, Znojmě, Hradci Králové a Frýdku Místku. V další fázi je nedílnou součástí materiální pomoci také půjčování vysoušečů. Pro zasažené jsou k dispozici horkovzdušné nebo kondenzační vysoušeče, které slouží k vysoušení vlhkého zdiva několik dnů, týdnů i měsíců po povodni. Dobrovolnictví je jednou z nejvýznamnějších oblastí pomoci zaplaveným. Dobrovolnická pomoc je zaměřuje zejména odklizení škod, které způsobila povodeň – tj. vyklizení nábytku, odklizení naplavenin, úklidové práce, otloukání omítek, ale dobrovolníci mohou pomoci také při zjišťování potřeb obyvatel, distribuci materiální pomoci nebo letáků nebo při organizaci práce v dané obci.

Obyvatele zasažené mimořádnou událostí ADRA podporuje také psychicky. V případě potřeby je navštěvují proškolení dobrovolníci z tzv. KIP týmů, které jsou rozmístěny v různých částech České republiky. Tito dobrovolníci mohou nabídnout rozhovor a podporu při zvládání důsledků mimořádné události, poradenství nebo jeho zprostředkování nebo zprostředkování dalších kontaktů.

Mimořádné události, v České republice jsou to zejména povodně, často vyvolávají velkou podporu ze strany veřejnosti. Pokud je to událost velkého rozsahu a je vyhlášena veřejná sbírka (tj. zveřejněno č. účtu a znění DMS v médiích), poskytuje ADRA, o. s. také finanční pomoc zasaženým. O přidělené částce je rozhodnuto na základě terénního šetření, které probíhá přímo v rodinách. Výše podpory závisí zejména na míře poškození domu a schopnosti rodiny řešit finanční situaci. Prostředky jsou poskytovány především na nutné stavební úpravy, stavební materiál, vybavení domácnosti nebo na náklady spojené s čištěním zdrojů pitné vody.

Občanské sdružení ADRA je jedním z účastníků Panelu NNO. Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi Občanským sdružením ADRA a Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje s ohledem na krátké působení ADRY v Jihočeském kraji doposud uzavřena nebyla.

4.8 Česká katolická charita - Diecézní charita České Budějovice

V Jihočeském kraji Diecézní charita České Budějovice je významným nestátním poskytovatelem sociálně zdravotních služeb a je nestátní neziskovou humanitární organizací. Je zřízena katolickou církví. Provozuje terénní a mobilní služby, poradny, stacionáře, přechodná ubytování, domovy na trvalý pobyt apod.

Podstatnou náplní činnosti DCHČB je i pomoc lidem a rodinám, které byly postiženy povodněmi. Součástí práce českobudějovické charity je humanitární pomoc do zahraničí.

Pracovníci charity se také účastní práce v odborných komisích a podílí se na vzdělávání studentů, pracovníků charity i ostatních neziskových organizací v oblasti sociální, zdravotní a humanitární pomoci. DCHČB je členem Sdružení Česká katolická charita.

Diecézní charita České Budějovice nabízí pomoc především v oblastech:

- psychosociální pomoci;
- materiální humanitární pomoci;
- finanční pomoci;
- zabezpečení evakuačního centra.

Konkrétní podrobnosti o nabízené pomoci jsou zapracovány v Dohodě o poskytnutí pomoci, která je uzavřena s HZS Jihočeského kraje. V této souvislosti je třeba ještě zmínit, že pracovník DCHČB je krajským koordinátorem psychosociálního intervenčního týmu (PIT) a DCHČB bude tedy zcela určitě významně působit při koordinaci poskytování psychosociální a humanitární pomoci poskytované nestátními neziskovými organizacemi v rámci systému PIT. Dále DCHČB je jedním z účastníků Panelu NNO.

Dostupné síly – v první fázi pomoci je k dispozici povodňový tým s možností i ostatních pracovníků charity, za tento tým odpovídá povodňový koordinátor.

Dostupné prostředky:

- ubytovací kapacity - v krizových situacích možnost nouzového krátkodobého ubytování v objektech Charity a jednotlivých zařízeních,
- humanitární sklad o rozloze 200 m²,
- 57 ks vysoušečů,
- 8 osobních automobilů, 1 automobil VW Transporter.

4.9 Dotace nevládním organizacím z rozpočtu Jihočeského kraje – organizační jednotka Odboru kanceláře hejtmána, oddělení krizového řízení

Organizace – příjemce dotace	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Celkem Kč
SHČMS	0	10.000	115.000	295.000	710.000	350.000	270.000	200.000	1.950.000
ČČK OS ČB	0	0	1.510.000	100.000	500.000	729.900	991.000	310.000	4.140.900
Jihočeská brigáda kynologů	10.000	0	14.000	205.000	205.000	400.000	147.000	140.000	1.247.000
Vodní záchranná služba ČČK - Č. Krumlov	0	19.000	239.030	71.5000	424.000	575.000	277.000	210.000	2.459.030
Vodní záchranná služba ČČK - Soběslav	0	0	30.000	230.000	230.000	250.000	130.000	100.000	970.000
Vodní záchranná služba ČČK - Č. Budějovice	0	0	45.000	0	200.000	200.000	130.000	130.000	705.000
Horská služba ČR – stanice Zadov a Kramolín	0	0	130.000	60.000	100.000	100.000	110.000	110.000	610.000
Občanské sdružení ADRA, Č. Budějovice	0	0	0	0	0	187.393	165.300	40.000	392.693
Diecézní charita České Budějovice	775.105	0	0	0	0	0	40.000	40.000	855.105

Zdroj: oddělení krizového řízení Krajského úřadu v Českých Budějovicích

5 DISKUZE

Hlavním cílem šetření bylo analyzovat činnosti, úlohu a možnosti nestátních neziskových organizací při řešení krizových situací a systém spolupráce mezi nimi a orgány krizového řízení. V prvé řadě bylo potřeba zjistit, mezi jakými nestátními neziskovými organizacemi a orgány krizového řízení je uzavřena dohoda o plánované pomoci na vyžádání a zda jsou uzavřené dohody mezi jednotlivými neziskovými organizacemi či zda alespoň funguje vzájemná spolupráce. Dále bylo zjišťováno, jaké služby předmětné NNO poskytují a v jakém rozsahu jsou zahrnuty v dohodách. Dotazníky se zástupci NNO bylo zkoumáno, jaká je úloha organizací v oblasti ochrany obyvatelstva, v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací, jaké jsou možnosti organizací v oblasti ochrany obyvatelstva v přípravě a následném řešení mimořádných událostí či krizových situací (např. materiální, finanční a lidské zdroje). Dále jaké NNO mají s orgány krizového řízení uzavřenou dohodu o plánované pomoci na vyžádání a mezi jakými NNO funguje vzájemná spolupráce či spolupráce se složkami IZS. Také bylo ověřováno, zda jsou podle jejich názoru v IZS využívány veškeré jimi nabízené služby.

Na základě mnou zpracovaných výsledků, tedy dotazníků na neziskových organizacích a dále při osobním pohovoru se zastupitelem Krajského úřadu Jihočeského kraje v Českých Budějovicích Ing. Holubem, jsem dospěl k názoru, že při řešení mimořádných událostí má každý svou nezastupitelnou roli.

Jedním z nejdůležitějších faktorů je mravenčí práce profesionálních záchranářů a jejich sebevzdělávání se, a především jejich volba nasazení vlastního života, aby jiný zachránili. Každý z těchto záchranářů je za svou práci sice odměněn mzdou, ale většina těchto lidí dává ze sebe něco navíc. Ze své vlastní zkušenosti to mohu potvrdit, neboť v současné době vykonávám službu u Policie České republiky, kdy jsem služebně zařazen na Obvodním oddělení policie ve Čtyřech Dvorech v Českých Budějovicích. V době ekonomické krize, kdy stát „šahá“ na peníze pracovníkům složek IZS svědčí o tom, že tito lidé tuto těžkou práci vykonávají ze svého přesvědčení a nejen pro svůj plat.

Já osobně si pracovníků v neziskových organizacích, kteří berou pomoc lidem jako poslání, velmi vážím, a to i z důvodu, že tuto službu mnozí z nich vykonávají

mimo svá stálá zaměstnání. Toto vyplývá z mé práce, kdy někteří pracovníci oblastního spolku Českého červeného kříže České Budějovice, krajského Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, místní skupiny Vodní záchranné služby ČČK, Jihočeské záchranné brigády kynologů, ADRA České Budějovice a Diecézní charity České Budějovice vykonávají tuto důležitou službu v době mimo svá stálá zaměstnání, tedy v době svého osobního volna. Z tohoto vyplývá otázka, zda by tito lidé nemohli čas strávený pomocí jiným lidem uplatňovat s nárokem na zvýšení volna „dovolené“ ve svých zaměstnáních? Druhou stranou mince však je, zda by zaměstnavatelé chtěli tyto lidi vůbec zaměstnávat.

Na krajských úřadech jsou pracovníci, kteří se snaží podporovat NNO. Neustále hledají možné zlepšení spolupráce a lepší způsob vzájemné komunikace při řešení mimořádných událostí.

V současné době má většina NNO uzavřenou dohodu o poskytnutí pomoci na vyžádání. Problém představuje časový úsek, do kterého je NNO schopna poskytnout pomoc v dané dohodě. V některých případech se jedná řádově o několik hodin. Tento problém by se měl, dle mého názoru, více řešit, např. stanovením času po vyhlášení krizového stavu, během kterého by některé NNO byly vázány k poskytnutí své pomoci.

Z výsledků jasně vyplývá, že každá NNO má z hlediska svého zaměření omezené možnosti k případné pomoci při mimořádných událostech. Zapojení většiny z nich, při řešení mimořádných událostí v rámci IZS, probíhá jednoznačně na základě dohod o poskytování plánované pomoci.

Pokud se některé neziskové organizace podílely na řešení mimořádných událostí, tak se jednalo převážně o povodně v Jihočeském kraji v letech 2002, 2006 a 2009.

Z výsledků práce vyplývá, že činnosti nestátních neziskových organizací zapojených do IZS v Jihočeském kraji, jsou při přípravě na mimořádné události a krizové situace a při jejich řešení převážně zpracovány v dohodě, která vznikla v roce 2010, tj. „Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu nestátních neziskových organizací“.

Účastníky panelu jsou tyto nestátní neziskové organizace:

- Oblastní spolek Českého Červeného kříže České Budějovice,
- Občanské sdružení ADRA,
- Diecézní charita České Budějovice,
- Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Krajské sdružení hasičů kraj Jihočeský.

Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu nestátních neziskových organizací při přípravě na mimořádné události a krizové situace a při jejich řešení byla uzavřena za účelem koordinace účastníků Panelu NNO při poskytování sil, prostředků a činností Jihočeskému kraji při řešení mimořádných událostí a krizových situací. Předmětem Dohody je závazek účastníků Panelu NNO spolupracovat v rámci Panelu NNO s Jihočeským krajem při přípravě na mimořádné události a krizové situace a při jejich řešení v rozsahu a za podmínek v Dohodě uvedených. Hlavním záměrem je spolupráce a koordinace činnosti a poskytování sil a prostředků účastníků Panelu NNO za účelem pomoci Jihočeskému kraji prostřednictvím koordinátora Panelu NNO, kterým je pověřen Oblastní spolek Českého červeného kříže České Budějovice.

Z Panelu NNO vyplývá, že daná pomoc spočívá především v poskytnutí jejich sil, prostředků a činností k zabezpečování pomoci postiženému obyvatelstvu na stanoveném území zasaženém mimořádnou událostí nebo krizovou situací. Jedná se o pomoc při evakuaci obyvatelstva, poskytování první pomoci, pečovatelské služby, pomoc při poskytování nouzového ubytování, stravování a ostatních opatření nouzového přežití, humanitární pomoci, pomoci psychologické, psychosociální, sociální nebo duchovní.

Při aktivaci Panelu NNO Koordinátor oznamuje jeho aktivaci účastníků Panelu NNO a aktivaci dispečinku Koordinátora, koordinuje činnost Panelu NNO, ukládá cestou dispečinku Koordinátora úkoly jednotlivým účastníkům Panelu NNO.

Účastníkům Panelu NNO je uloženo účastnit se setkání zástupců účastníků Panelu NNO, předávat Koordinátorovi na základě jeho výzvy aktuální evidenci sil, prostředků a činností využitelných pro řešení mimořádných událostí a krizových situací.

Jihočeskému kraji je v čl. V. odst. 3 dohody uloženo.

- účastnit se setkání a cvičného vyrozumění zástupců účastníků Panelu NNO,
- spolupracovat s Koordinátorem při evidenci sil, prostředků a činností účastníků Panelu NNO,
- informovat účastníky Panelu NNO o rozsahu poskytované pomoci ve smyslu pokynu vedoucího krizového štábu a o náležitostech vedení dokumentace,
- oznamovat dispečinku Koordinátora, které síly, prostředky a činnosti jsou starosty postižených obcí pro pomoc postiženému obyvatelstvu vyžadovány,
- přispívat na podporu činnosti jednotlivých účastníků Panelu NNO a na účast plánovaných cvičení složek IZS, při kterých bude činnost Panelu NNO procvičována.

NNO tak, jak v současné době pracují, z hlediska jejich materiálního vybavení a v neposlední řadě počtu vyškolených odborníků, nemohou plnit požadavky v akutní fázi pomoci jako složky IZS.

Neziskové organizace z pohledu základních složek IZS lze využít:

- jako druhosledovou pomoc obyvatelstvu,
- jejich dlouhodobou činnost při odstraňování následků mimořádné události,
- na úseku prevence,
- při pátrání po pohřešovaných osobách.

Jihočeský kraj spolupracuje při řešení mimořádných událostí nejen s NNO, které jsou zařazeny v Panelu, ale i s těmi, které lze využít jako ostatní složky IZS. Jsou to především:

- ***oblastní spolek Českého červeného kříže České Budějovice***

Jedná se občanské sdružení a v případě potřeby je jeho úlohou podílet se na zajištění nouzového přežití obyvatelstva, péči o nezraněné osoby či poskytování humanitární pomoci. Jeho pomoc spočívá v možnosti poskytnutí humanitární jednotky, která zajišťuje provoz evakuačních center, systém nouzového ubytování, sběr a distribuce humanitární pomoci a organizace činnosti dobrovolníků, poskytování

personální i věcné humanitární pomoci zejména při rozsáhlých mimořádných událostech, psychosociální pomoci a poskytnutí druhosledové péče.

- ***krajské Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska se sídlem v Českých Budějovicích***

Jedná se občanské sdružení, které má za cíl spolupůsobit při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí život, zdraví nebo majetek. Pomoc spočívá v poskytnutí dle vybavení jednotlivých SDH a dle požadavků na řešení mimořádných událostí z hlediska potřeby lidských zdrojů.

- ***místní skupiny Vodní záchranné služby ČČK – Český Krumlov, České Budějovice a Soběslav***

Jedná se o samostatné občanské neziskové sdružení, které zabezpečuje preventivní a záchrannou činnost a poskytování první pomoci ve vodě a v její bezprostřední blízkosti. Její pomoc spočívá ve vyčlenění sil a prostředků na základě smlouvy s HZS Jihočeského kraje. Vodní záchranná služba ČČK Jihočeského kraje poskytne pomoc na vyžádání HZS Jihočeského kraje - záchranný odřad ve složení 1+5 do 5 hodin od obdržení výzvy.

- ***Jihočeská záchranná brigáda kynologů České Budějovice***

Jedná se o občanské sdružení se samostatným subjektem Svazu záchranných brigád kynologů České republiky. Pomoc spočívá v poskytnutí pohotovostní jednotky, kterou tvoří dvě družstva o 50 osobách s momentálně nejlépe vycvičenými psy s těmi nejzkušenějšími psovody.

- ***Horská služba ČR, o. p. s.***

Horská služba ČR je složka IZS na vyžádání dle § 21 zák. č. 239/2000 Sb. o IZS. Zajišťuje záchranné činnosti na českých horách a bezpečnost návštěvníků hor. Na

vyžádání složek IZS zajišťuje Horská služba záchrannou činnost i mimo vymezené oblasti nebo v zahraničí. Její pomoc spočívá v poskytnutí veškerých síl a prostředků k zajištění mimořádné události (vozidla, technický materiál, zdravotnický materiál, lidské zdroje).

- ***ADRA České Budějovice***

Působí jako občanské sdružení založené na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů, jehož cílem je poskytovat humanitární, sociální a rozvojovou pomoc v České republice i v zahraničí. Je především zaměřena na materiální, dobrovolnickou, psychosociální nebo také finanční pomoc.

- ***Katolická charita – diecézní charita České Budějovice***

V Jihočeském kraji působí jako významný nestátní poskytovatel sociálně zdravotních služeb a je nestátní neziskovou humanitární organizací. Je zřízena katolickou církví. Provozuje terénní a mobilní služby, poradny, stacionáře, přechodná ubytování, domovy na trvalý pobyt. Její pomoc spočívá především v poskytnutí psychosociální pomoci, materiální humanitární pomoci, finanční pomoci, zabezpečení evakuačního centra.

Vedení neziskových organizací neustále svádí boj o získání finančních nebo materiálních prostředků pro svou činnost jak ze strany státu, tak sponzorů. Opět tedy nastává otázka, zda omezení výše finančních zdrojů od státu je správné. Dle mého osobního názoru by se mělo šetřit na jiných místech.

Jihočeský kraj finančně podporuje a dále bude podporovat tyto organizace poskytováním neinvestiční dotace na podporu činnosti na smluvním základě. Dotace je přednostně určena na zlepšení materiálního vybavení příjemce příspěvku, např. nákup spojovacích, technických, záchranných a ochranných prostředků, opravu stávající techniky a nákup materiálu, dále na vzdělávací činnost – pořádání specializačních kurzů k výcviku připravenosti. ***Z tohoto tedy vyplývá, že neziskové organizace nemohou plnit funkci jako základní složky IZS, ale i tak je jejich činnost při zvládání krizových a***

mimořádných situací důležitým faktorem. Dále z této diskuze vyplývá, že systém spolupráce mezi orgány krizového řízení a neziskovými organizacemi je dostatečný, kdy v Jihočeském kraji je z tohoto důvodu zřízen PANEL NNO.

6 ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo analyzovat činnosti nestátních neziskových organizací při zvládání krizových a mimořádných situací. Na základě provedeného kvalitativního výzkumu byl tento cíl splněn.

V současné době ekonomické krize v České republice i ve světě, musím konstatovat, že je nadlidským výkonem pracovníků neziskových organizací zajištění finančních prostředků, materiálních i lidských zdrojů k tomu, aby mohli vykonávat svou činnost danou svým posláním.

Hypotéza, že systém spolupráce mezi orgány krizového řízení a neziskovými organizacemi je dostatečný, se potvrdila.

Hypotéza, že činnost neziskových organizací při zvládání krizových a mimořádných situací je důležitým faktorem, se taktéž potvrdila.

Na úplný závěr bych chtěl říci, že tato práce by měla sloužit jako pomocná dokumentace pro studenty i laickou veřejnost zabývající se touto problematikou. V této diplomové práci jsou shrnuty informace za účelem větší informovanosti obyvatel o této problematice.

7 KLÍČOVÁ SLOVA

- Nestátní neziskové organizace
- Integrovaný záchranný systém
- Orgány krizového řízení
- Hlavní složky integrovaného záchranného systému
- Ostatní složky integrovaného záchranného systému
- Dohoda o plánované pomoci na vyžádání

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů.
2. Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých předpisů.
3. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.
4. Seznam platných právních předpisů týkajících se ochrany obyvatelstva [online], [cit. 2012-02-17]. Dostupné z: <http://www.mesto-pisek.cz/>
5. Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů.
6. Komentář k zákonu č. 198/2002 Sb. o dobrovolnické službě, Jiří Tošner, Adéla Kohoutková [online], [cit. 2012-02-17]. Dostupné z: <http://www.adorea.cz/dokumenty/komentar.doc>
7. Informační centrum neziskových organizací, o.p.s., Zpráva o stavu neziskového sektoru v České republice. [online], [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <http://www.bumbarisparis.org/odkaz/informacni-centrum-neziskovych-organizaci>.
8. Šedivý, M., Medlíková, O.: Úspěšná nezisková organizace. Grada, Praha 2009, 154 s., ISBN 978-80-247-2707-3.
9. Drucker, F. P. Řízení neziskových organizací: praxe a principy. Praha: MANAGEMENT PRESS, 1994. ISBN 80-85603-38-1.
10. Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve znění pozdějších předpisů.
11. Duben, R. Neziskový sektor v ekonomice a společnosti. 1. vydání. Praha: CODEX Bohemia, 1996. ISBN 80-85963-19-1.
12. Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a doporučení některých souvisejících zákonů.
13. Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšné společnosti a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
14. Dvořák, T. Obecně prospěšná společnost. 1. vydání. Praha: ASPI Publishing, 2004. s. 76.

15. Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.
16. Frič, P. Aktivita a potřeby neziskových organizací v ČR: výsledky kvantitativního sociologického šetření. 1. vydání. Praha: AGNES, 1998. 61 s. ISBN 80-902633-0-5.
17. Ministerstvo vnitra České republiky [online], [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-obcanskych-sdruzeni/SearchResult.aspx>
18. Dohoda o spolupráci Jihočeského kraje a účastníků Panelu nestátních neziskových organizací při přípravě na mimořádné události a krizové situace a při jejich řešení, Česká republika – Jihočeský krajský úřad, České Budějovice 2010.
19. zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži
20. Český červený kříž, Oblastní spolek české Budějovice [online], [cit. 2012-02-03]. Dostupné z: <http://www.cckcb.cz>.
21. Český červený kříž: Oficiální stránky Českého červeného kříže [online]. 2009 [cit.2012-03-02]. Stanovy Českého červeného kříže. Dostupné z: <http://www.cervenykruz.eu/cz>
22. Vodní záchranná služba ČČK. [online], [cit. 2012-03-02]. Dostupné z: <http://www.zachranari.com>.
23. Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje se sídlem v Českých Budějovicích a Místní skupinou Vodní záchranné služby Českého červeného kříže pro Jihočeský kraj (ze dne 5. 12. 2005), Česká republika Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje, České Budějovice 2005.
24. Diecézní charita České Budějovice [online], [cit. 2012-03-02]. Dostupné z: <http://www.charitacb.cz/>
25. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. [online], [cit. 2012-03-02]. Dostupné z: <http://www.dh.cz>.
26. PROCHÁZKA, Zdeněk. Humanitární pomoc v České republice. 3. vyd. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2006. 53 s. ISBN 80-86640-53-1

27. Jihočeská záchranná brigáda kynologů [online], [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: www.jihocesti.zachranari.cz
28. Horská služba ČR. [online], [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: <http://www.hscr.cz>.
29. Sdružení ADRA. [online], [cit. 2012-03-03]. Dostupné z: <http://www.adra.cz>.
30. Ústavní zákon č.1/1993 Sb., Ústava České republiky.
31. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky.
32. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.
33. Zákon č. 238/2000 Sb., o hasičských záchranných sborech.
34. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.
35. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky.
36. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).
37. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.
38. Zákon č. 160/1992 Sb., o zdravotní péči v nestátních zdravotnických zařízeních.